

İMAMƏT

(On dörd mə'sumun həyatından
bir nur)

Müəllif: Seyyid Müctəba Musəvi
Lari

Kitabın adı:.....Imamət (On dörd mə'sumun
həyatından bir nur)
Müəllif:.....Seyyid Müctəba Musəvi Lari
Çap növbəsi:.....Birinci
Tiraj:.....3000

ÖN SÖZ

HƏZRƏT MEHDİ (Ə.C.) MƏHƏMMƏD (S) AİLƏSİNİN QIYAMÇISI

Şəmsi qəməri tarixi ilə 1351-ci ilin novruz bayramı günü, günəşin qürub vaxtına yaxın, Mənhus Pəhləvi rejiminin zülmkarlığından qəlbim əzabla dolu halda, sözümü azca səlahiyyətlə, həzrət Mehdini (ə.c.) yad etmək üçün qoşduğum şe'rlə başlayıram:

Gəl-gəl ki,
aşıqlərin qəlbi əldən getdi,
Gəl-gəl ki,
qəlbə nə çox qəm əyləşdi.
Gəl-gəl ki,
gəlişin necə də iftixarlıdır,
Məhəmmədi
sənin hüzurunda əl nökeridir.

Nə yazaq o şəxsin şə'nində ki, imam Sadiq (ə) onun haqqında buyurur: «Bizim qiyamçı sərvərimiz zühur edən zaman, Kə'bə evinə söykənər və buyurar: «Ey xalqlar dəstəsi, aqah olun! hər kəs Adəmi və onun canişini olan Şəysi müşahidə etmək istəyirsə, mən həmin Adəm və Şəysəm. hər kəs Nuh peyğəmbəri və onun oğlu Samı müşahidə etmək istəyirsə, mən həmin Nuh və Samam. hər kəs

Ibrahimi və İsmayılı müşahidə etmək istəyirsə, mən həmin İbrahim və İsmayılam. Hər kəs Musa və Yuşəi müşahidə etmək istəyirsə, mən həmin Musa və Yuşəyəm. Hər kəs İsa və Şəm'unu müşahidə etmək istəyirsə, mən həmin İsa və Şəm'unam. Hər kəs Məhəmməd (s) və imam Əlini (ə) müşahidə etmək istəyirsə, mən həmin Məhəmməd və Əliyəm. Hər kəs Həsən (ə) və Hüseyini (ə) müşahidə etmək istəyirsə, mən həmin Həsən və Hüseyinəm. Hər kəs Hüseyinin (ə) övladlarından sayılan imamları müşahidə etmək istəyirsə, mən həmin imamlaram. Mənim də'vətimi qəbul edin, mən sizin xəbərdar olduğunuz və olmadığınızı şeyləri sizə xəbər verirəm».

Yə'ni Mehdi (ə.c.) bütün peyğəmbərlərin, rəsulların və imamların son davamçısı, həm də ümumi bir proqramın icraçısıdır ki, onun icrası ilə bütün peyğəmbərlərin, rəsulların və imamların məqsədləri icra olunacaq. Bütün dinlərin tərəfdarları ona tabe olmaqla, öz məqsəd və muradlarına yetişəcəklər.

HAL-HAZIRKI KITAB

Bu kitab, «On dörd mə'sumun həyatından bir nur» toplantısından olan on dördüncü sayı, yə'ni axıncı kitabdır ki, ümumi səthdə və rəvan qələmlə təqdim olunur. Bu ümidlə ki, ümumi yolun açıq olması, bizi peyğəmbər və Əhli-beyt məktəbi ilə tanış

etsin, onun dərslərindən və nurlarından faydalandırsın.

Bu kitab aşağıdakı üç bölmədə tənzim olunmuşdur:

Birinci bölmə - həzrət Mehdi (ə.c.) anadan olduğu gündən Qeybəti-kübraya (uzun müddətli qeybət, yetmiş beş il müddətində) qədər. {BAX: bə`zən də 74 il qeyd olunur}

İkinci bölmə - həzrət Mehдинin (ə.c.) səhabələrinin xüsusiyyətləri, intizarı, qısa formada on beş suala cavab və Mehdi (ə.c.) ilə görüşənlərdən bir neçə nümunə.

Üçüncü bölmə - həzrəti Mehdi (ə.c.) hökumətinin parlaq kəlamı, rəftarı və xüsusiyyətlərindən nümunələr.

Sevinc dolu qəlblə, həzrəti Mehдинin (ə.c.) özü ilə həmahəng oluram ki, iftitah duasından bir zirvədə Allaha-təalaya ərz edir: «Ey Allah! Biz rəğbətlə sənə tərəf yönəlir və səndən Mehдинin (ə.c.) dəyərli dövlətinin qurulmasını istəyirik ki, belə bir dövlətin sayəsində sənə itaət etmək yolunda qədəm götürək. Elə bir dövlət ki, sən onun sayəsində İslam dininə və müsəlmanlara izzət bəxş edir, ikiüzlülüüyü zəlil edirsən. Bizi o dövlətin bərəkətinə öz itaətinə də`vət olunanlardan, sənin yoluna və təriqətinə addımlayanlardan qərar verir, dünya və axirət kəramətini bizim ruzimiz hesab edirsən».

Məhəmməd Məhəmmədi İstiharidi.

Qış fəslı, şəhrivər 1373-cü il.

**ON DÖRDÜNCÜ MƏ'SUM, ON İKİNCİ İMAM
HƏZRƏTİ MEHDİNİN (Ə.C.)
TƏRCÜMEYİHALI**

Adı: Peyğəmbərin (s) adı - (س - م - ح - م)

Məşhur ləqəbləri: Mehdi Mövud, İmam əsr, Sahibəzzəman, Bəqiyyətullah, höccət, Qaim və s. (ruhumuz ona fəda).

Ata və anası: Həsən Əsgəri (ə) və Nərgiz xanım.

Doğulduğı zaman və məkan: hicri qəməri tarixi ilə 255 yaxud 256-cı il, şəban ayının on beşi. Samirra şəhərində dünyaya gəlmiş və beş il müddətində gizli surətdə atasının himayəsi altında yaşamışdır.

Yaşayış dövrü dörd hissədə:

Uşaqlıq illərini düşmənlərin xətərindən qorunmaq üçün beş il müddətində atasının sərpərəstliyi {BAX: himayəsi} altında pərdə arxasında yaşamışdır. 265-ci ildə atasının vəfatından sonra imamət məqamı ona həvalə olunmuşdur.

Qeybəti-süğra hicri qəməri tarixi ilə 260-cı ildən 329-cu ilədək davam etdi.

Qeybəti-kübra hicri qəməri tarixi ilə 329-cu ildə Tanrı istədiyi vaxta qədər, habelə onun zühuruna qədər davam edəcəkdir.

O həzrətin zühuru və onun dünyəvi hökumətinin
parlaq dövrləri.

BİRİNCİ BÖLMƏ

HƏZRƏTİ MEHDİNİN (Ə.C.) DOĞULDUĞU GÜNDƏN QEYBƏTİ-KÜBRAYA QƏDƏR

Işarə:

Bəşəriyyətin hələ əvvəlindən, səmavi kitablarda və peyğəmbərlərin dilindən bəşəriyyət aləminin xilaskarı olan bir şəxsin varlığına müjdə verilmişdir. Habelə, Qur'ani-kərim bu mətləbə işarə edir və buyurur: «Zikrdən (Tövrat) sonra Zəburda yazdıq ki, ləyaqətli bəndələrim bütün yer kürəsinin hökumətinin varisləri olacaqlar»¹.

İslam Peyğəmbəri və imamlar dəfələrlə Mehdidən (ə.c.) söz açmışlar. Onun dünyəvi zühuru və qiyamı haqqında müjdə vermiş, onun xüsusiyyətlərini bəyan etmişlər ki, bu kitabda onlardan bir sırası qeyd olunacaq. Peyğəmbər (s) nümunə olaraq, buyurmuşdur: «Nə vaxta qədər ki, Hüseyn (ə) övladlarından bir nəfər qiyam etməyib və zülmə dolu dünyanı ədalətlə doldurmayıb, dünya sona yetməyəcək»

HƏZRƏTİ MEHDİNİN (Ə.C.) ATA-ANASI

¹ «Ənbija» surəsi, ajə 105

Mehdinin (ə.c.) əzəmətli atası, yə'ni Həsən Əsgəri (ə) barəsində əvvəlki saylarda söhbət açdıq ki, oraya müraciət edəsiniz. Burada qısa şəkildə nəzərinizi Mehdinin (ə.c.) anasının həyatına cəlb edirik.

IMAM ZAMANIN (Ə.C.) ANASI HƏZRƏTİ NƏRGİZ

Qədim döyüslərdə rəsmi bir qayda olaraq bir şəhəri və yaxud kəndi işğal edərkən, düşmən qoşunlarının kişi və qadınlarını əsir götürür, onları qul kimi gətirib, bazarlarda satırdılar.

Həzrəti Mehdinin (ə.c.) anası ən çox iffətli, pak və qiymətli bir qadın, yə'ni həzrəti Nərgiz döyüş əsirləri arasında şərqi Rumdan İraqa gətirilən qızlardan biridir. Onuncu imam hədi (ə) onu satın alıb, öz oğlu Həsən Əsgəri (ə) ilə evləndirdi. Bu evlənmənin nəticəsi nurani bir övlad, yə'ni imam Zaman (ə.c.) oldu ki, hicri qəməri tarixi ilə 255-ci il şəban ayının on beşinci gecəsi Samirra şəhərində dünyaya göz açdı. Elə bir övlad ki, indi dünyanın varlığı onun vücuduna bağlıdır. Qeybət pərdəsinin arxasında həyat sürür. Bir gün gələcək ki, dünyanın bütün insanları onun rəhbərlik etdiyi bayrağın altında toplaşacaq və dünya başdan-başa onun nəzarəti və rəhbərliyi altında ədalət və mehribanlıqla dolacaqdır. İndi isə diqqət edin, həzrəti Mehdinin

(ə.c.) anası Nərgiz xanım kimdir? Necə imam Həsən əsgərinin evinə yol tapdı?

NƏRGİZ, ISANIN (Ə) VƏSİSİ OLAN ŞƏM'UNUN NƏVƏSİ

Həzrət Mehdinin (ə.c.) anasının adı Məleykə idi. O, ata tərəfindən şərqi Rum imperatorunun övladı Yəşuanın qızı idi. Ana tərəfdən isə, Həzrəti Isanın (ə) xüsusi səhabəsi və vəsisi olan Şəm'unun nəvəsi sayılırdı. O, imperatorçular ailəsi ilə sarayda yaşamasına baxmayaraq, o qədər iffətli və təmiz idi ki, heç də bu ailəyə oxşarlığı yox idi. Bəlkə, anasına və ailəsinə tərəf çəkilir, həyatını Şəm'unun, Isanın və Məryəmin həyatı kimi, xüsusi mə'nəviyyət və səfa ilə faydalandırırdı. Buna görə də o, dünyapərəst imperatorçular ailəsi ilə yaşamaq istəmirdi. Bəlkə, məqsədi allahpərəst və pak bir ailə ilə yaşamaq idi. Allah-təala bu arzuda ona yardım etdi, onu yüksək səviyyədə öz arzusuna çatdırdı.

HƏZRƏTİ NƏRGİZİN ELÇİLİYİ VƏ NİGAH MƏCLİSİ

Məleykə evlənmək yaşına dolduqda, babası Rum imperatoru istədi ki, onu öz qardaşı oğlu ilə

evləndirsin. Bu məqsədlə ki, heç kəs onun sərəncamından boyun qaçıra bilməzdi.

Imperator qardaşı oğlu tərəfindən Məleykəyə elçi gəldi və sonra isə təntənəli şəkildə nikah məclisi keçirildi. Məclisdə seçilmişlərdən, ruhanilərdən, keşişlərdən və məsihilərdən ibarət üç yüz nəfər, qoşun zabitlərindən və gizirlərindən yeddi yüz nəfər və dörd min nəfərdən ibarət şərəflilər, e'tibarlılar, varlılar iştirak etdilər.

Məclis, imperatorun əzəmətli sarayında keçirildi. Qızıl, gümüş, yaqut, əqiq və müxtəlif növ cəvahiratla bəzənmiş böyük bir taxtı sarayın məxsus yerinə qoydular. Imperatorun qardaşı oğlu taxtın üzərində əyləşdi. Nikah mərasimi hazır oldu. Qapıçılar və xidmətçilər xidmətə məxsus paltarlarla hər biri öz yerlərində durdular. Sarayın ətrafındakı çilçıraq və məş'allər məclisə xüsusi bir ciltə vermişdi. Tanınmış məsihi ruhaniləri şamdan əllərində, əba, papaq və məxsus qiyafələrlə taxtın kənarında cərgəyə düzüldülər. Incil kitabını açıb oxuyan zaman, təsadüfən zəlzələ baş verdi. Zəlzələ nəticəsində saray silkələndi və taxtda əyləşən şəxslər taxtdan yerə düşdülər. Imperatorun özü və qardaşı oğlu yerə düşdülər və əyləşənləri titrəmə və qorxu bürüdü. Tanınmış keşişlərdən biri imperatora yaxınlaşıb dedi: «Bu təəccüblü hadisə Tanrının qəzəbi və məsihiyyət dininin sona yetmə nişanəsidir, icazə verin gedək. Imperator məclisin qurtarmasını e'lan etdi. Hamı

gedəndən sonra sərəncam verdi ki, taxt, məş'əl, çıraq və başqa şeylərdən ibarət dağılmış əşyaların hamısını öz yerlərinə qoysunlar.

Bu dəfə imperator qərar gəldi ki, Məleykəni o biri qardaşı oğlu ilə evləndirsin. O, öz-özünə dedi ki, bəlkə bu zəlzələ, Məleykəni əvvəlki qardaşı oğluna yox, sonrakı qardaşı oğluna vermək üçün baş vermişdir.

Ona görə də əmr etdi ki, qabaqkı məclis kimi, yeni bir məclis qurulsun. Qapıçılar və xidmətçilər özünə məcsus yerlərini tutdular və xüsusi hazırlanmış taxtda öz yerinə qoydular. Tanınmış məsihi ruhaniləri xüsusi paltarlarla şamdanları əllərində tutub, taxtın kənarında dayandılar. İmperatorun ikinci qardaşı oğlu tə'yin olunmuş taxtda əyləşdi. Elə ki, kəbin oxunma mərasimi başlandı və keşişlər istədilər ki, kəbin oxusunlar, zəlzələ yenidən baş verdi. Bütün əyləşənlər pərişan oldu, rəngləri qaçdı və məclis yenidən dağıldı. Saraydakı taxtlar alt-üst olan zaman, imperator və onun qardaşı oğlu da taxtlardan yerə düşdülər. Hamı dəhşətli halda saraydan çıxıb, öz evlərinə tərəf yollandılar.

İmperator çox narahat halda fikirə getdi. O, bir an da olsun bu dəhşətli hadisəni unutmurdu.

NƏRGİZİN TƏƏCCÜBLÜ YUXUSU

Pak təbiəti Məleykə istəmirdi ki, bu cür bir şəxslə ailə qursun. O, arzu edirdi ki, mə'nəviyyat və allahpərəstliklə dolu bir evə getsin. Ancaq baş vermiş iki hadisə onu yenə də fikrə qərq etdi. Məleykə öz-özünə deyirdi: «Görəsən mənim talehim necə olacaq? Axırda hara gedəcəm? Ey Tanrı! Mənə kömək et, məni xilas et».

O, gecə vaxtı bu cür qəmgin halda yuxuya getdi. Yuxu aləmində gördü ki, babası Şəm'un, həzrəti İsa (ə) və ona məxsus səhabələri ilə birlikdə saraya daxil oldular. Birdən imperatorun taxtının yerinə əzəmətli bir mənbər qoyuldu, sonra isə gördü ki, on iki nəfər xoş simalı, nurani və gözəl şəxslər saraya daxil oldular. Yuxu aləmində Məleykəyə dedilər ki, içəriyə daxil olan bu şəxslər İslamın peyğəmbəri, həzrəti Əli, həsən, hüseyin, imam Səccad, imam Baqir, imam Sadiq, imam Kazım, imam Rza, imam Cavad, imam Hadi və imam Həsən Əsgəri (ə). Birdən gördü ki, İslam Peyğəmbəri İsa peyğəmbərə üz tutdu və dedi: « Biz buraya övladım və Həsən Əsgəri (ə) üçün Məleykənin elçiliyinə gəlmişik». Həzrət İsa (ə) Şəm'una dedi: «Bəh-bəh, xoşbəxtlik sənə üz verdi».

Öz nəsəbini Məhəmməd (s) minbərə qalxıb nikah xütbəsini oxuyandan sonra İmam Həsən Əsgəri (ə) ilə Məleykənin evlənməsi haqqında nikah kələmələrini oxudu. Sonra isə Şəm'un, həzrəti İsa və onun səhabələri bu nikaha şahadət verdilər.

İSLAM DİNİNİ YUXU ALƏMİNDƏ QƏBUL ETMƏK

Məleykə deyir: «Yuxudan ayıldandan sonra bu yuxu əhvalatını heç kimə, hətta Rum imperatoru babama da söyləmədim ki, mənə bir zərər yetirməsinlər. Amma gecə-gündüz bu təəccüblə yuxunun fikrində idim. Öz-özümə deyirdim: «Mən buradayam, imam Həsən Əsgəri (ə) isə çox uzaq bir səhərdədir. Mən necə onun evinə yol tapa bilərəm».

Qəlbim başdan-başa imam Həsən Əsgərinin (ə) məhəbbəti ilə dolmuşdu. Təkcə onu fikirləşirdim. Buna görə, möhkəm xəstələndim. Bütün Rum həkimlərini mənim çarpayımın üstünə gətirdilər, ancaq onların müalicəsi nətcəsiz oldu. Çünki mənim xəstəliyim cismi xəstəlik deyildi ki, müalicə ilə sağalsın. O günə qədər ki, atam məndən ümitsiz idi, mənə dedi:

«Elə bir arzun vardır ki, mən onu yerinə yetirim?». Mən dedim: « Arzum budur ki, döyüslərdə əsir olmuş müsəlman dustaqlarına çox əziyyət verməyəsiniz, onları bütün işgəncələrdə əfv edəsiniz ki, bəlkə bu xeyirxahlığınıza xatir Tanrı mənim vəziyyətimi yaxşılaşdırsın, sağlamlığı özümə qaytarsın və həzrəti Məsih və anası bu xeyirxahlığa xatir mənə mərhəmət etsinlər».

Atam mənim istəyimi yerinə yetirdi. Müsəlman dustaqlarından bir dəstəsini azad etdi, bə'zilərinin

işgəncə və cəzalarını bağışladı. Mən çox xoşhal oldum, ondan sonra gündən-günə vəziyyətim yaxşılaşdı. Həmin hadisənin səbəbinə atam sərəncam verdi ki, müsəlman dustaqlarına artıq dərəcədə qayğı göstərsinlər, onları bağışlasınlar və onların razılığını əldə etsinlər. Bu hadisədən on dörd gecə keçdi. Gecə yatıb yuxuda gördüm ki, dünya və axirət aləminin böyük xanımı Fatimeyi Zəhra (ə), Məryəm (ə) və başqa qadınlarla birlikdə mənim yanıma gəldilər. Həzrət Məryəm (ə) mənə dedi ki, bu qadın sənin həyat yoldaşının anasıdır. İxtiyarsız halda, imam Həsən Əsgəri (ə) yadıma düşdü, qəlbim kövrəldi və Fatimeyi Zəhraya (ə) ərz etdim ki, Həsən Əsgəridən gileyliyəm. Ona görə ki, gəlib mənə bir baş çəkmir. Nəhayət, ağlamaq mənə aman vermədi ki, sözümlü deyəm.

Fatimə (ə) buyurdu: «Nə vaxta qədər ki, məsihisən, oğlum sənin sorağına gəlməyəcək. Əgər sən istəyirsənsə, Allah-təala və həzrəti İsa (ə) səndən razı olsun, İslam dinini qəbul et, ta ki, gözlərin imam Həsən Əsgərinin (ə) cəmalı ilə işıqlansın. Mən dedim: «Anacan, bütün vücudumla İslam dinini qəbul etməyə hazırım. O, mənə dedi: «Məleykə! Mənim dediyim sözləri təkrar et. Mən dedim: ««Allahın birliyinə və Peyğəmbərin varlığına şəhadət verirəm». Bu vaxt Fatimeyi Zəhra (ə) məhəbbətlə məni bağrına basıb, nəvaziş etdi və buyurdu: «Xoşhal ol, sənə müjdə verirəm ki, bundan sonra İmam Həsən Əsgəri

(ə) sənin görüşünə gələcək və sən onu ziyarət etməyə müvəffəq olacaqsan».

Bu vaxt yuxudan oyandım. Çox xoşhal idim. Həmişə Allahın birliyinə və həzrəti Məhəmmədin (s) peyğəmbərliyinə olan şəhadətimi dilimə gətirirdim. Imam Həsən Əsgəri (ə) ilə görüşməyin intizarında idim. Nəhayət, sabahkı gecə yetişdi və elə həmin fikirlə də yatdım. Yuxuda gördüm ki, imam Həsən Əsgəri (ə) mənim görüşümə gəlib, onunla görüşməyimə çox sevindim. Giley-güzar etdim ki, qəlbim sənin məhəbbətinlə dolu olan halda, niyə mənim görüşümə gəlmədin.

O, buyurdu: «Bu ayrılığın səbəbi, sənin İslam dinindən kənar olmağın idi. Bundan sonra Tanrı aşkarda səni mənə həyat yoldaşı edənə kimi, sənin görüşünə gələcəyəm».

Yuxudan oyandım. Hər axşam onu yuxuda görürdüm. Bundan sonra vəziyyətim gündən-günə yaxşılaşırdı. Əzəmətli Allahın mərəhməti sayəsində, yenidən sağlamlığımı əldə etdim.

MÜSƏLMANLARLA RUMLULARIN MÜHARİBƏSİ

Məleykə o günü arzu edirdi ki, Rum imperatorunun ailəsinin içərisindən uzaqlaşsın və bu ailənin dünyapərəstliyə bürünməsindən xilas olsun.

O vaxta qədər ki, ıftıxar və səadətlə imam Həsən Əsgərinin (ə) evində xidmət etməyə nail olsun.

Uzun müddət müsəlmanlarla rumlular arasında gedən müharibə nəticəsində bə'zən müsəlmanlar, bə'zən də rumlular qələbə çalırdılar. Təbii olaraq, hər bir döyüşdə bir dəstənin ələ düşməsi və girov götürülməsi kimi, bu döyüşlərdə də bə'zən müsəlmanlar rumluları, bə'zən də rumlular müsəlmanları əsir tuturdular. Rəsmi olaraq, o dövrdə əsirləri qul və kəniz kimi satır və yaxud onları öz əsirləri ilə dəyişirdilər.

Rumla İslam qoşunlarının müharibələrindən birində, rumlu qadınların bir dəstəsi, o cümlədən Məleykə də İslam qoşunlarının əsarəti altına düşdülər. Məleykə, heç kim onu tanımasın deyər, öz adını Nərgiz qoydu.

Boşr {adın düzgün yazılışına diqqət edin} ibni Süleyman imam Hədinin (ə) göstərişinə əsasən, müəyyən bir gündə Bağdad şəhərinə yollandı. O, səhər tezdən gəmilərdən birinin Bağdad körpüsünə yetişdiyini gördü. Kənizləri satış mərkəzinə gətirdilər. Bu vaxt Boşr ibni Süleyman imam Hədinin (ə) söylədiyi sifətlərə malik olan kənizi gördü. Müştərilər tə'kidlə onu almaq istəyirdilər. Ancaq onun, bunlara kəniz olmağa meyli yox idi.

Boşr irəliləyib, satıcının icazəsi ilə imam Hədinin (ə) məktubunu Nərgizə verdi. O, məktubu açıb oxuyan kimi, ixtiyarsız halda kövrəldi, göz yaşları öz

çalarlarında həlqələndi. Sevinc ağlaması boğazını tutan halda, öz sahibi Əmr ibni Yezidə dedi: «Məni bu məktubun sahibinə sat». Əmr ibni Yezid dedi: «Eybi yoxdur, çox gözəl». Bu vaxt Boşr ibni Süleyman Yezidlə onun qiyməti barəsində söhbət etdi. O, imam hadinin (ə) göndərdiyi pulun miqdarına razı oldu. Boşr deyir: «Üstümdəki pulu verib, kənizi aldım və onunla birlikdə oranı tərk etdim. O, tez-tez məktubu götürür, öpür və gözlərinə sürtürdü. Mən təccüblə ona dedim: «Sən hələ məktubun sahibini tanımadan, niyə bu qədər məktubu öpürsən?». O, dedi: «Sənin mə'rifət və aqahlığın çox azdır. Əgər sən peyğəmbəri və onun canişinlərini tanısaydın, bu cür danışmazdın». Bu vaxt o, öz başına gələn əhvalatı əvvəldən axıra kimi, mənə danışdı. Bu sözlərdən sonra Nərgizin paklığını, mə'nəvi şəxsiyyətini və yüksək səviyyəli fikirə {BAX: tərzi-təfəkkürə} malik olduğunu dərk etdim. Samirra şəhərinə çatan kimi, ona hörmət bəsləyib, imam hadinin (ə) hüzuruna çatdırdım. Imam hadi (ə) ona «xoşgəldin» deyib, əhvalını soruşdu. Həkimə xanımı çağırıb ona dedi: «İntizarında olduğun o möhtərəm qadın budur». Həkimə xanım onu ağışuna alıb, ona «xoşgəldin» dedi və təbrik etdi. Imam hadi (ə) ona dedi: «İslamın izzətini və nəsraniyyənin zillətini necə hiss etdin?» Nərgiz dedi: «Məndən daha da yaxşı bildiyiniz şeyi, sizə necə söyləyim?».

Sonra Imam hadi (ə) bacısı Həkiməyə dedi: «Onu evə apar və İslamın qaydaları ilə onu tanış et. Çünki bu xanım övladım Həsənin (ə) həyat yoldaşı və Məhəmməd (s) ümmətinin xilaskarının anası olacaqdır». Imam hadi (ə) ona üz tutub, dedi: «Səndən, başdan-başa zülmə dolmuş dünyanı, öz hökuməti sayəsində, ədalətlə dolduran bir övladın müjdəsini verirəm».

Bəli, belə pak və bilikli bir qız, özünü şahlar sarayının zülmətindən xilas etdi, babası Şəm'unun cərgəsində yer tutdu və həmin müqəddəs hədəf və ideyasını davam etdirdi. Tanrı da ona kömək oldu ki, nəhayət, imam Həsən Əsgərinin (ə) həyat yoldaşı və dövrün imamı həzrəti Höccətin (ə.c.) anası olmaq ləyaqəti və iftixarını əldə etdi. Imam hadinin (ə) bacısı onu «xanım» deyə çağırırdı.

Bu xoşbəxt qadın bir rəvayətə görə, hicri qəməri tarixi ilə 261-ci ildə, Imam Həsən Əsgərinin (ə) şəhadətindən əvvəl vəfat etdi. Onun şərəfli məqbərəsi Samirra şəhərində Imam Həsən Əsgərinin (ə) qəbri kənarında yerləşir.

Ruzigarın əziyyətlərindən biri də, həzrəti Mehdiyin (ə) uşaq yaşlarında ata-anasını itirməsidir.

HƏZRƏTİ MEHDİNİN (Ə.C.) SƏADƏTLİ DOĞUM GÜNÜNÜN ƏHVALATI

Həzrəti Mehdi (ə.c.) hicri qəməri tarixi ilə 255-ci il, Şəban ayının on beşində, həftənin cümə günü, səhər çağı, Mö'təmid Əbbasinin xilafəti dövründə Samirra şəhərində dünyaya göz açdı. Imam Hadinin (ə) bacısı, imam Həsən Əsgərinin (ə) bibisi Həkimə xanım həzrəti Mehдинin (ə.c.) viladəti əhvalatını belə nəql edir: «Şəban ayının on dördüncü cümə axşamı günü, qardaşım oğlu Imam Həsən Əsgərinin (ə) evinə getdim. Qayıdan vaxt qardaşım oğlu mənə dedi: «Bu gecə bizim yanımızda qalmısan, çünki bu gecə bütün yer kürəsini öz elmi, iman və göstərişi ilə dirçəldən bir övlad dünyaya göz açacaqdır. Mən o gecəni qardaşım oğlunun evində qaldım. Dan yeri sökülən vaxt, həzrəti Nərgizin vücudunda iztirab hissi oyandı və mən ondan yapışdım. Imam Həsən Əsgəri (ə) buyurdu: «Qədr» surəsini oxu. Mən qədr surəsini oxumağa başlayan vaxt, ana bətnində olan uşağın mənimlə birlikdə «Qədr» surəsini oxumağın eşitdim. Bu vaxt, mənimlə onların arasına bir pərdə çəkildi, artıq Nərgizi görə bilmədim, qorxulu halda, oradan uzaqlaşdım. Imam Həsən Əsgəri (ə) mənə «qayıt» dedi və mən də qayıtdım. Qayıdan zaman göz qamaşdırıcı bir nuru müşahidə etdim. Üzü qıbləyə tərəf, səcdəyə əyilmiş körpə uşaq gözümə sataşdı. Sonra o, əllərini göyə açdı və eşitdim ki, belə deyir: «Tanrının birliyi, babam Məhəmmədin (s) onun elçisi olduğu və atam Əlinin (ə) Allahın

elçisinin canişini olmasına şəhadət verirəm». Sonra bir-bir imamların adlarını sadalayıb, öz adına yetişdi.

Onu bir qundağa büküb, atası Imam Həsən Əsgərinin (ə) hüzuruna apardım. Imam Həsən Əsgəri (ə) onu qucağına götürüb, Qur'andan, Tövratdan, Zəburdan və Incildən bir neçə ayə oxuyandan sonra, yenidən Qur'anın bu ayəsini tilavət etdi: «Biz istəyirik, yer kürəsinin bütün müstəz'əflərinə minnət qoyaq, onları yer kürəsinin varisləri və rəhbərləri qərar verək, yer üzündə onların hakimiyyətini möhkəmləndirmək və Fir'ona, hamana və onların qoşunlarına qorxutduqları şeyləri göstərək»² («Qəsəs» surəsi 5, 6-cı ayələr)

Bu barədə azca ixtilafla bərabər başqa rəvayətlərdə nəql olunub, o cümlədən, həkim xanım deyir: «Gecəni həzrəti Nərgizlə birlikdə, onun otağında yatmışdıq. Bir az keçdikdən sonra gecə namazı qılmaq üçün yuxudan oyanıb, namaza məşğul oldum. Gecə namazının axıncısı - «Vətr» namazına çatan zaman, həzrəti Nərgiz yuxudan oyanıb otaqdan qırağa çıxdı, dəstəmaz aldı. Geri qayıdıb, gecə namazına məşğul oldu və «Vətr» namazına yetişdi. Elə bu vaxt dan yerinin sökülmə vaxtının yaxınlaşmasını hiss etdim. Ayağa qalxıb, səmaya baxdım və bu halda, Imam Həsən Əsgərinin (ə) sözlərindən qəlbimdə şəkk və tərəddüd yarandığını

«Гәсәс» сурәси, ајә 5-6 ²

hiss etdim. Birdən Imam Həsən (ə) öz otağından səsləndi: «Qəlbində şəkk və tərəddüdə yol vermə, bir neçə dəqiqədən sonra, sənə dediklərimi öz gözlərinlə görəcəksən».

Həzrəti Nərgizin otağına qayıdıb, onu namazdan ayrılmış və doğum sancısına tutulmuş halda gördüm. Birdən Allahın vəlisi Həzrəti Mehdi (ə) səcdə edən halda yerə düşmüş görüb, onu pak və təmiz vəziyyətdə ətəyimə götürdüm. Imam Həsən (ə) uca səslə dedi: «Bibi! Onu yanım gətir».

Uşağı onun yanına apardım. Həzrət onu məndən alıb, dili ilə ondan kam aldı. Sonra isə onu sol dizinin üzərinə əyləşdirdi, əlini onun başına çəkib, dedi: «Ey oğul! Allahın izni ilə dil aç, daşış. Həzrəti Mehdi (ə.c.) dil açıb buyurdu: «Şeytanın hiyləsindən Allaha pənah aparıram, mehriban və bağışlayan Allahın adı ilə». Sonra isə əvvəlki səhifədə deyilən iki ayəni – «Qəsəs» surəsi 5-6-cı ayələr – tilavət etdi.

Başqa bir hədisə uyğun, həkimə xanım deyir: «Həzrəti Mehdi (ə.c.) anadan olmasından bir az sonra onu səcdə halında gördüm ki, sağ əlinin içinə yazılmışdı: «haqq gələn yerdə, batil məhv olar, qəti surətdə batil aradan gedəndir».

Qırx gündən sonra imam Həsən Əsgərinin (ə) evinə getdim. Həzrəti Mehdi (ə.c.) evi içərisində yeriyan halda gördüm. Çöhrəsi o qədər nurani idi ki, hələ ömrüm boyu bundan nurani bir sifət görməmişdim. Özü də, o, natiq və fəseh dillə

danışırdu. İmam Həsən Əsgəri (ə) buyurdu: «Bu körpə Allah qarşısında ən böyük və kəramətli bir körpədir».

Ona ərz etdim ki, mənim sərvərim! Bu uşağın qırx gün tamam olandan sonra, belə görürəm ki, həm danışır, həm də yeriyir. İmam Həsən (ə) təbəssümlü halda buyurdu: «Hörmətli bibi! Sən heç bilirsən ki, bizim bir günümüzün inkişafı, başqalarının bir ilinin inkişafına bərabərdir?».

Həkimə xanım deyir: «Ayağa qalxdım, həzrəti Mehдинin (ə.c.) mübarək başını öpüb, onun yanından bayıra çıxdım. Geriyə qayıdanda, daha onu görmədim, evi nə qədər axtardımsa, onu tapa bilmədim. İmam Həsənə (ə) ərz etdim: «Bizim sərvətimiz haradadır?». O, buyurdu: «Həzrəti Musanın (ə) anası Musanı (Nil çayına atanda) Allaha tapşırıldığı kimi, məndə onu Allaha tapşırtdım. Bu kələmələr, körpənin gizlin saxlanılmasına işarə idi ki, tağutların zərərindən amanda qalsın. Həzrəti Musa (ə) Fir'onun şərindən amanda qaldığı kimi».

ƏQİQƏ VƏ İT'AM

Şəriət qanunlarına uyğun olaraq, yaxşıdır ki, hər bir insan övladı dünyaya gələrkən əqiqə etsin, yə'ni bir qoyun kəssin, onun ətindən yemək hazırlayıb, camaatı yeməyə də'vət etsin və yaxud onu camaatın arasında bölüşdürsün.

Imam Sadiq (ə) buyurmuşdur: «hər bir dünyaya gələn uşaq əqiqənin girovundadır».

Yə'ni əqiqə, körpə uşağın sağlamlığını qoruyur. Əqiqə körpənin sağlamlığında, onu ölümdən və xəstəlikdən qurtarmaqda mühüm rol oynayır. Adətən, hər bir övlad üçün bir dənə qoyun və ya inək əqiqə olunur. Ancaq, rəvayət olunduğu kimi, həzrəti Mehdimin (ə.c.) dünyaya gəldiyi vaxt, atası imam həsən Əsgəri (ə) üç yüz dənə qoyun əqiqə etdi.

Bəlkə də, bu təkrar qurbanlığın səbəbi bu ola ki, bir dənə qurbanlıq adi ömür sürən bir insan üçün kifayət edər, ancaq talehində yüz min illər ömrü olan həzrəti Mehdi (ə.c.) üçün çoxlu qurbanlığa kifayətlənməyib, bu məqsədlə əlindən gələn köməkləri heç də əsirgəmədi. O cümlədən, öz nümayəndəsi Osman ibni Səid Əmriyə sərəncam verdi ki, min ritl (təqribən 3276 kq) çörək və həmin miqdarda ət alıb, Bəni haşim qəbiləsinə paylasın. Habelə, imam həsən Əsgəri (ə) bə'zi səhabələr üçün bir ədəd kəsilmiş qoyun göndərir və buyururdu: «Bu, oğlumun qurbanlığından hesab olunur».

O, öz səhabələrindən biri İbrahim üçün dörd ədəd qoç göndərdi və ona yazdı ki, bu qoyunları oğlumun əqiqəsi kimi qurbanlıq et və onun ətindən ye. Allah-təala onu sənin üçün dadlı etsin. Bizim şialərimizdən hər kimi görsən, bu qurbanlıqdan ona da ver.

Nəzərimizə belə çarpır ki, bu işdən imam həsən Əsgərinin (ə) ən mühüm məqsədi iki mövzu idi:

Əqiqə və ita'm Həzrəti Mehдинin səhhətinə və ömrünün uzun olmasını təşkil etsin.

Övlad sahibi olmasını və Həzrəti Mehдинin (ə.c.) anadan olmasını şiələərə xəbər versin.

IMAM HƏSƏN ƏSGƏRİNİN (Ə) DÖVRÜNDƏ HƏZRƏTİ MEHDİNİN (Ə.C.) GÖRÜŞLƏRİ

Mö'təmid Əbbasinin zülmkar rejiminin təftiş və zorakılığı o qədər şiddətli idi ki, Imam Həsən Əsgəri (ə) Mehдинi (ə.c.) tamamilə gizli şəkildə saxlayırdı və bir neçə nəfərdən ibarət e'tibarlı və yaxın dostlarından başqa, heç kim Həzrəti Mehдинi (ə.c.) görə bilmirdi. Elə buna görə də, Həzrəti Mehdi (ə.c.) həmin beş il ərzində ki, atasının dövrü idi, gizli surətdə həyat sürürdü. Ancaq, buna baxmayaraq, Imam Əsgəri (ə) bə'zən höccətini tamamlamaq üçün, ətrafına toplaşmış adamların bə'zisini o Həzrətlə görüşməsinə icazə verirdi. Bu barədə nəzərinizi bir neçə nümunənin deyilməsinə cəlb edirəm:

ƏHMƏD İBNİ İSHAQIN GÖRÜŞÜ

Imam Həsən Əsgərinin (ə) Qum şəhərindəki vəkili Əhməd ibni İshaq Əş'əri Qummi deyir: «Imam

Həsən Əsgərinin (ə) yanına gedib, öz xəlifəsi haqqında ondan mə'lumat almaq istədim, o həzrət danışmağa başladı və buyurdu: «Ey Əhməd ibni İshaq! Necə ki, Tanrı yer üzünü həzrəti Adəmin (ə) dövründən indiyədək höccətsiz qoymayıb, bundan sonra da qiyamət gününə qədər yer üzünü höccətsiz qoymayacaq. Elə bir höccət ki, yer kürəsi əhalisinin bütün bəlalарının məhv olması, yağışın yağması və habelə yer kürəsinin bərəkətlərinin aşkar olması, yalnız ona xatirdir».

Mən isə ona ərz etdim: «Ey Allah elçisinin övladı! Sizin xəlifəniz və sizdən sonrakı imam kim olacaq?».

İmam Həsən Əsgəri (ə) tələsik halda ayağa qalxdı, otağa girib yenidən bayıra çıxdı. Onu, qucağında çöhrəsi on dörd gecəlik ay tək parlayan uşaq olan halda gördüm. Təqribən üç yaşı olardı ki, imam Həsən (ə) mənə belə buyurdu:

«Ey Əhməd ibni İshaq! Əgər Allah və onun höccətləri qarşısında malik olduğun kəramətlər olmasaydı, bu körpə oğlumu sənə göstərməzdim. Bu uşaq Allahın rəsulu Həzrəti Məhəmmədin (s) adaşdır. Elə bir şəxsiyyətdir ki, zülm və sitəmlə dolmuş dünyanı, ədalətlə dolduracaq. Ey Əhməd! Xalq arasındakı bu uşağın misalı Həzrəti Xizr (ə) və Zülqərneynin misalına bənzəyir. And olsun Allaha ki, o, qəti surətdə qeyb olacaqdır. O zaman bu həzrətin zühuru üçün dua etməyə müvəffəq olan və onun imamətinə möhkəm əqidəsi olan şəxslərdən

başqa, heç kim ölüm və həlakətdən xilas olmayacaq».

Mən dedim: «Görəsən, elə bir nişanə varmı ki, qəlbimi ümid və inamla doldursun?». Bu vaxt o uşaq fəseh ərəb dilində belə buyurdu: «Mən yer üzündə Tanrının həmişəlik xəlifəsi və onun düşmənlərindən intiqam alan şəxsəm. Ey Əhməd ibni İshaq! Aşkar surətdə həqiqəti müşahidə edəndən sonra, daha nişanə axtarmaq fikirində olma».

Əhməd deyir: «həddən artıq xoşhal vəziyyətdə, imam Həsən Əsgərinin (ə) evindən bayıra çıxdım. Sabahısı gün yenə o həzrətin hüzuruna yetişib, ona arz etdim:

- Mənə etdiyən kəramət üçün çox xoşbəxt oldum. Həzrəti Mehdi (ə.c.) Xizr və Zülqərneynlə müqaisə etməkdən məqsəd nədir?

- Bu müqaisə ömrün uzunluğunda idi.

- O həzrətin qeybətinin müddəti çox olacaq?

- Bəli, and olsun Allaha ki, o həzrətin qeybəti o qədər uzun çəkəcək ki, ona əqidəsi olanların çoxu öz əqidəsindən dönəcəklər. Allahın bizim vilayətimizi ondan əhd və peyman aldığı, imanı qəlbində sabit etdiyi və özünə məxsus ruhi ilə tə'yid etdiyi şəxslərdən başqa heç bir şəxs qalmayacaq. Ey Əhməd ibni İshaq! Bu mövzu Tanrı əmrlərindən bir əmr və sirlərindən bir sirdir. Dediym sözləri təhvil al və gizli saxla. Qiyamət günündə, uca məqamlarda yer tutmaq üçün şükr edənlərdən ol.

XÜSUSİ ŞİƏLƏRDƏN QIRX NƏFƏRİN GÖRÜŞÜ

Cəfər ibni Məhəmməd, ibni Malik şiə cəmiyyətindən bir dəstəsindən rəvayət edir: «Qırx nəfər şiə ilə birlikdə, imam Həsən Əsgərinin (ə) hüzurunda idim. Osman ibni Səid Əmri ayağa qalxıb dedi:

Ey Tanrı elçisinin övladı! Ağah olduğunuz bir mövzu barəsində sizə sual vermək istəyirəm». Imam Həsən (ə) buyurdu: «Ey Osman! Əyləş». Bu vaxt o, qəzəbli halda ayağa qalxıb, qırağa çıxmaq istədikdə, hüzurunda əyləşən şəxslərə buyurdu: «heç kəs bayıra çıxmasın, buna görə heç kim bayıra çıxmadı. Bir neçə saatdan sonra Imam Həsən (ə) səsləndi: «Ey Osman ibni Səid! Osman imam Həsənin (ə) qarşısında dayandı. Bu vaxt Imam Həsən (ə) hüzurundakı şəxslərə buyurdu: «Sizin buraya nə üçün gəldiyinizi sizə xəbər verimmi?».

Hüzurundakı şəxslər:

- Bəli, ey Tanrı elçisinin övladı!

Imam Həsən:

- Məndən sonrakı höccət barəsində soruşmaq üçün gəlmişsiniz.

Hüzurundakı şəxslər:

- Bəli, həmin sualın cavabı üçün gəlmişik.

Birdən imamın hüzurundakı şəxslər onun yanında cöhrəsi ay parasına bənzər və imam Həsənə (ə) çox

oxşarlığı olan bir uşaq gördülər. Imam həsən (ə) bu uşağa işarə edərək, hüzurundakı şəxslərə buyurdu: «Bu, sizin məndən sonrakı imamınız və mənim xəlifəmdir. Ona itaət edin və məndən sonra dininizdə bir-birinizdən uzaq düşməyin. Çünki belə olan halda, öz dininizdə həlak olarsınız. Bilin və agah olun ki, siz bundan sonra dövrani-təkmil olana kimi, bu uşağı görməyəcəksiniz. Öz şiələrinizə, Osman ibni Səidə müraciət edin, onun dediyi sözləri yerinə yetirin və onun sözlərinə qulaq asın. Çünki o, sizin imamınızın canişinidir və bütün şiələrin rəhbərliyi onun əlində olacaqdır».

NƏSİMİN GÖRÜŞÜ VƏ HƏZRƏTİ MEHDİNİN (Ə.C.) ONA OLAN SÖZÜ

Imam həsən Əsgərinin (ə) ev kənzlərindən olan Nəsim adlı bir qadın deyir:

Həzrəti Mehdi (ə.c.) anadan olandan sonra bir gün o həzrətin yanına getdim, onun yanında asqırdım. O, mənə üz tutub, buyurdu: «Allah sənə rəhm etsin. Bu duanı asqıran şəxsə demək yaxşıdır».

Mən çox xoşhal oldum. Həzrəti Mehdi (ə.c.) buyurdu: «Sən istəyirsən asqıraq barəsində sənə müjdə verim?». «Bəli»-deyə cavab verdim. O, buyurdu: «Asqıraq, ölümdən üç gün amanda qalmaq nişanəsidir».

YƏQUB İBNI MƏNQUSUN GÖRÜŞÜ

Yaquub ibni Mənfus deyir: «İmam Həsən Əsgərinin (ə) hüzuruna getdim. həzrət evində stul üzərində əyləşmişdi. Onun əyləşdiyi yerin sağ tərəfində bir otaq yerləşirdi və oradan bir pərdə asılmışdı. İmam Həsənə (ə) ərz etdim:

«Ey mənim sərvərim! Sizdən sonra imamət əmrinin sahibi kimdir?». O, buyurdu: «Pərdəni yuxarıya qaldır». Mən pərdəni yuxarıya qaldırırdıqda, oradan boyu beş qarıc olan, təqribən on ya da səkkiz yaşlı bir uşaq bayıra çıxdı. Onun alnı iri, çöhrəsi ağ, gözləri parlaq, qolları qüvvətli, sifətinin sağ hissəsində xalı və başının qabağında kəkil var idi. O, atasının dizi üstündə əyləşdi. İmam Həsən Əsgəri (ə) mənə buyurdu: «Bu oğlan sizin sahibinizdir».

Sonra isə bu uşaq həmin mənzilə tərəf yönəldikdə, imam Həsən Əsgəri (ə) ona buyurdu: «Sən zühurun üçün dəqiqləşdirilmiş müəyyən vaxta qədər get».

O uşağı otağa daxil olan halda gördük və bundan sonra bir daha onu görmədik.

QEYBƏTİ-SÜĞRA ƏHVALATI VƏ İMAMIN DÖRD XÜSÜSİ KÖMƏKÇİSİ

Dövrün sıxıntısı və çətin şəraiti hicri qəməri ilə 260-cı ildə imam Həsən Əsgərinin (ə) vəfatından sonra, həzrəti Mehdiinin (ə.c.) qeyb olmasına səbəb oldu. Bu qeybət elə bir surətdə baş verdi ki, hətta

onun xüsusi köməkçiləri də, ancaq nadir hallarda onunla görüşürdülər.

Bir çox rəvayətlərə görə, o həzrətin iki qeybəti vardır: Qısa müddətli qeybət və uzun müddətli qeybət.

Həzrət Mehdi (ə.c.) 260-cı ildən 329-cu ilə qədər davam edən qısa müddətli qeybətində, xalqla təqribən yetmiş il «dörd köməkçilər» adlanan xüsusi nümayəndələrin vasitəsi ilə ünsiyyətdə oldu. Bu dörd nəfər xüsusi naiblərin adı və onların naiblik müddəti bundan ibarətdir:

- Osman ibni Səid Əmri – 260-cı ildən 300-cü ilədək naiblik etdi və həmin il vəfat etdi;

- Məhəmməd ibni Osman – xüsusi naibliyi atasından sonra öz öhdəsinə aldı, beş il naiblik etdikdən sonra, hicri qəməri tarixi ilə 305-ci ildə vəfat etdi;

- Hüseyin ibni Ruh Növbəxti – 326-cı ilin şəban ayında vəfat etdi. Naiblik məqamı iyirmi bir il müddətində onun öhdəsində qaldı;

- Əli ibni Məhəmməd Səməri. O, üç il naiblik etdikdən sonra, 329-cu il şəban ayının on beşində vəfat etdi.

Bu qayda ilə yüksək məqama və elmə malik olan bu dörd nəfər böyük şəxslər, həzrəti Mehdi (ə.c.) ilə şüalər arasında vasitəçilik edirdilər. Onlar qısa müddətli qeybətin yetmiş illik dövrünün şüalərini öhdələrinə alıb, xüsusi naibliyin xətrli

məs'uliyətini yüksək səviyyədə sona çatdırdılar. Bu dörd naibin şərəfətli məqbərələri Mədinədə (Bağdadın yaxınlığı) həzrəti Salmanın qəbrinin kənarında yerləşir. Yadda saxlamaq lazımdır ki, bu adı çəkilmiş dörd naiblərin hər birinin öz nümayəndələri var idi. Onlar daim şiələrlə təmasda olur, məktubları, sualları və imamın payına düşən əmlakı onlardan alıb, xüsusi naiblərə təhvil verir və yaxud əmlakı bunların göstərişi ilə xərcləyirdilər. O nümayəndələrin bə'zilərinin adları bunlardır: haciz ibni Yezid Vəşşə; İbrahim ibni Məhziyar; Məhəmməd ibni İbrahim Məhziyar; Əhməd ibni Cəfər Əş'əri Qummi; Məhəmməd ibni Əla; Hüseyin ibni Qasım ibni Əla; Məhəmməd ibni Şazan.

QEYBƏTİ-SÜĞRA DÖVRÜNÜN SONA ÇATMASININ E'LANI VƏ QEYBƏTİ- KÜBRANIN BAŞLANMASI

Bu dörd nəfərdən ibarət olan naiblərin hər biri, həzrəti Mehdinin (ə.c.) birbaşa olan göstərişi əsasında, o birisindən sonra naibliyə tə'yin olurdular. Həzrəti Mehdinin (ə.c.) dördüncü naibi Əli ibni Məhəmməd Səməri vəfat edəndən sonra qeybətisüğra və xüsusi naiblik dövrü sona çatdı. Əli ibni Məhəmməd Səmərinin vəfatından altı gün əvvəl həzrəti Mehdidən (ə.c.) ona bir məktub gəldi. O, bu məktubu məxsus şiələr üçün oxudu. Onlar bu

məktubun mətnini həzrəti Mehdimin (ə.c.) qeybətisüğra dövrünün sona çatması haqqında bir xəbərdarlığı kimi qeyd etdilər və evdən bayıra çıxdılar. Məktubun mətni belə idi: «Mehriban bağışlayan Allahın adı ilə. Ey Əli ibni Məhəmməd Səməri. Sən altı gündən sonra vəfat edəcəksən. Öz işlərini sahmanlayıb, ölümə hazır ol və canişinlik haqqında heç kimə vəsiyyəət etmə. Təkmil surətdə qeybəti-kübra başlandı, artıq Tanrının izni olmadan zühur etməyəcəyəm. Bu zühur uzun müddətdən sonra yer üzünü zülmə dolan və ürəklər möhkəmləşən zaman başlanacaq».

ZİRZƏMİ ƏHVALATI

Zirzəmini yerin altında, yay fəslinin şiddətli bürküsündən qorunmaq üçün hazırlayırlar. İraqın qışlaq məntəqələrinin əksəriyyətinin evlərinin istər qədimdə, istərsə də indi, yay fəslində istifadə etmək üçün zizəmisini olur. Samirra şəhərində İmam Həsən Əsgərinin (ə) də evinin zirzəmisini var idi. İmam Hadi (ə) və İmam Həsən Əsgəri (ə) bir müddət bu zirzəmidə yaşamışdır. Buna görə də, bu zirzəmi o böyük şəxsiyyətlərin orada yaşamasına xatir həddən artıq bərəkətli olmuşdur.

Mö'təzid Əbbasinin xilafət dövrü idi. O, Bağdad şəhərində yaşayırdı. Həzrəti Mehdi (ə.c.) ələ keçirmək üçün Samirra şəhərinə bir dəstə qoşun göndərdi. İmamın Rəşiq tanınmış icraçılarından biri deyir: «Mö'təzid qoşunu Samirra şəhərinə daxil olan kimi, Həzrəti Mehdi (ə.c.) qərar tutduğu zirzəmiyə tərəf hücum etdilər. Zirzəminin qapısı arxasında, içəridə ucalan Həzrəti Mehdi (ə.c.) Qur'an tilavətinin səsinə eşitdilər. Qoşun hey'əti, imam yuxarıya qalxıb, bayıra çıxmasın deyə, zirzəminin qapısı arxasında bir yerə topladılar. Qoşun başçısı dəstənin önündə dayanıb, döyüşçülərin oraya daxil olmasını gözləyirdi.

Birdən Həzrəti Mehdi (ə.c.) zirzəminin qapısına tərəf uzanan yol ilə gəlib getdi və qeyb oldu.

Bu vaxt qoşun rəhbəri döyüşçülərə xitabən dedi:

- Zirzəmiyə daxil olub, Mehdi ələ keçirin.

Döyüşçülər dedilər:

- Məgər Mehdi gözünün qarşısından keçəndə görmədinmi?

- Mən onu görmədim, bəs siz onu gördükdə, niyə onu tutmadınız?

- Biz güman etdik ki, sən onu gördün, ancaq sənənin göstərişin olmadığı üçün biz ona dəymədik.

Bu qayda ilə, Həzrəti Mehdi (ə.c.) özünün e'cazkar qüvvəsi ilə Mö'təzidin qan içən qoşununun şərinədən xilas olub, qeyb oldu.

Bu mübarək zirzəmi o dövrdən indiyədək imam hadi (ə) və imam həsən Əsgərinin (ə) mübarək məqbərəsinin kənarında qalmışdır. Şiələr bu zirzəminin kənarında dövr edir və üç imamın (hadi (ə), həsən (ə) və Mehdi (ə.c.) bir müddət bu zirzəmidə yaşadığı üçün buranı mübarək bir məkan hesab edirlər. Çünki o zirzəmi, Tanrının onu ehtitama {BAX: düzgün yazılıqna diqqət et} layiq etdiyi bir evdir.

Şiə baxımından əsl zirzəmi əhvalatı bu deyilənlər idi. Ancaq təəssüflər olsun ki, bə'zi insafsız sünnü yazıçıları, mütəfəkkirləri və başqaları təkmil surətdə adi və təbii olan bu mövzunu istehza edir və öz saxtakarlıqları ilə şiələrə həzrəti Mehдинin (ə.c.) zirzəmi içərisində qeyb olması, yaxud orada məskunlaşması, onların həmin zirzəminin kənarında oturmaları və o həzrətin zirzəmidən bayıra çıxmamasının intizarında olmaq e'tiqadını nisbət verirdilər. Bu yalançı şəxslər, bu cür nalaiq nisbətləri ilə şiələrə və onların əqidələrinə istehza edirlər. Halbuki, şiələr heç vaxt belə bir e'tiqada yiyələnmiş və bu cür işlə məşğul olmurlar. Şiələr nəinki imam Mehдинin (ə.c.) orada gizlətməsinə və oradan zahir olmasına e'tiqad edirlər, bəlkə bunlar o zirzəmiyə üç imamın orada məskunlaşmasına xatir ehtiram edir və ondan bərəkət əldə edirlər.

Yaxşısı budur ki, danışmağa qabiliyyəti olmayan yalançı şəxslərin və hərzə-mərzə söyləyənlərin ağzı

əyriliyindən söhbət açmıyaq. Bəlkə məsələni yalan danışanlara və hərzə-mərzə söyləyən ədəbsiz töhmətçilərə olan Allah lə'nəti ilə sona çatdıraq.

IMAM ZAMANIN (Ə.C.) MÜQƏDDƏS NAHIYƏSİ İLƏ ƏLAQƏ

Yetmiş illik qeybəti-süğra dövründə çoxlu hadisələr baş verdi. Dörd nəfər naib vasitəsilə həzrəti Mehdidən (ə.c.) şiələrə və şiələrdən də o həzrətə çoxlu məktublar və xəbərlər yollanırdı. Bu dövrdə həzrəti Mehдинin (ə.c.) mərkəziyyəti «Müqəddəs nahiyə» adlanırdı. Ancaq bu dövrün kontrol vəziyyətində olması və şiələrin Əbbasi tağut rejiminin təftiş və nəzarəti altında olması o həddə yetmişdi ki, artıq «Müqəddəs nahiyə»nin harada yerləşməsi və o həzrətlə əlaqə saxlamağın keyfiyyəti, onların əksəriyyətinə mə'lum deyildi.

Bu mövzunun açılmasına üçün diqqətinizi şiələrin müqəddəs nahiyə ilə əlaqələrinin keyfiyyətini bir miqdar aydınlaşdıran və həzrəti Mehдинin (ə.c.) o dövrdə şiələrə olan xüsusi kömək və diqqətini bəyan edən müqəddəs nahiyə hadisələrindən nümunə olaraq, bir neçəsinə cəlb edirəm:

ƏLİNDƏ SƏBƏT OLAN UŞAQ

Imam Həsən Əsgərinin (ə) şəhadətindən sonra, Mö'təmid Əbbasinin Sima adlı əxlaqsız cəlladlarından biri, o həzrətin evinin axtarışı üçün tapşırıq aldı. Qeys oğlu Əli deyir: «İrak döyüşçülərindən biri dedi: həmin vaxtda Simanı, Samirra şəhərində Imam Həsən (ə) evinin qapısını sındırıb, evə daxil olan gördüm. Bu vaxt o evdən səbət əlində bir şəxs bayıra çıxıb, Simanın qarşısında duraraq, ona dedi: « Mənim evimdə nə edirsiniz?». Sima dedi: «Cəfəri Kəzzab sizin atanızın vəfat etməsinə və onun övladı olmamasına e'tiqad edir. Əgər bu sizin evinizdirsə, mən geri qayıdım».

Sima həzrəti Mehdimin (ə.c.) heybəti qarşısında vahiməli halda evdən uzaqlaşdı.

Əli Qeys oğlu deyir: «İmam Həsənin (ə) evinin qapısına tərəf yaxınlaşıb, evin xidmətçilərinin birindən soruşdum:

- Əlində səbət olan bu uşaq kimdir?
- Bu uşaqın haqqında sizə kim mə'lumat vermişdir?
- Bunun haqqında mənə İrak döyüşçülərindən biri mə'lumat vermişdir.
- Doğrudan da, heç bir şey xalqdan gizli qalmır.

HƏSƏN İBNİ NƏZRİN İMAM ZAMANLA (Ə.C.) GÖRÜŞÜ

Həsən ibn Nəzr, Əbu Sedam və bir neçə nəfər, imam həsən Əsgərinin (ə) vəfatından sonra o həzrətin vəkilləri və onların əlindəki əmlakın necə sərfləndirilməsi haqqında söhbət edirdilər. Həsən ibni Nəzr həcc səfəri qəsdində ikən, öz vəsiyyətini Əhməd ibni Yəliyə açıqladı. O cümlədən, bir miqdar pulun müqəddəs nahiyəyə göndərilməsini vəsiyyət etdi və habelə Əhmədə vəsiyyət etdi ki, o pulu Imam Zamanı (ə.c.) dəqiq tanıyandan sonra o həzrətdən başqa heç bir şəxsə verməsin.

Həsən ibni Nəzr öz yolunu Məkkə və Bağdada saldı. O, Məkkə şəhərində bir ev icarə edib, müvəqqəti olaraq orada məskunlaşdı. Imam həsən Əsgərinin (ə) vəkillərindən biri onun yanına gəlib, bir miqdar pul və paltarını müqəddəs nahiyəyə çatdırmaq üçün onun ixtiyarında qoydu.

Bundan sonra başqa bir vəkil gəlib, bir miqdar pulu həsən ibni Nəzrin ixtiyarında qoydu. Sonra isə Əhməd ibni İshaq öz yanında olan əmlakı gətirməklə bərabər, həsən ibni Nəzrin evinə gəldi. Həsən ibni Nəzr deyir:

Otaqda çoxlu pul və mal toplandı. Mən bunları neynəyəcəyim barədə fikirləşirdim. Birdən Imam Zamanın (ə.c.) müqəddəs nahiyəsindən mənə bir məktub gəldi ki, yazılmışdı: «Filan saatda yanındakı pul və malları gətir».

Mən hər nə var idisə, hamısını götürüb Samirra şəhərinə yola düşdüm. Yolda altmış nəfərlə birlikdə

bir quldur oğru gördüm, ancaq Samirra şəhərinə yetişənədək, Allah məni onların şərrindən xilas etdi. Orada mənə bir məktub yetişdi ki, hər nəyin varsa, gətir. Mən hər nəyim var idisə, onları bir səbətə qoyub, Imamın evinə getdim. Evin dəhlizində qara dərili bir qul dayanmışdı. O, mənə dedi:

- Həsən ibni Nəzr sənsən?

Mən dedim:

-Bəli.

- İçəri gəl.

Evin bir otağına daxil olub, səbəti həmin otağın bir kücündə boşaltdım. Birdən gördüm ki, qarşıdan asılmış pərdənin arxasından kimsə məni çağırır, dedi: «Ey Həsən ibni Nəzr! Allahın sənə boynuna qoyduğu minnətə görə şükr et, özündə şəkk və tərəddüdə yol vermə, çünki, şeytan sənə şəkk etməyini istəyir». Bu vaxt o həzrət mənə iki dəst paltar verdi və buyurdu: «Bunları al və özünlə götür, çünki, sənə bunlara ehtiyacın olacaq».

Həsən ibni Nəzr onları götürüb, öz vətəninə qayıtdı. O, həmin ilin Ramazan ayında vəfat etdi. Onu həmin iki dəst paltarla kəfənləyib, dəfn etdilər.

***HƏZRƏTİ MEHDİNİN (Ə.C.) İBNI
MƏHZİYARA MƏKTUBU***

Məhəmməd ibni Məhziyar deyir: «Imam Həsən Əsgərinin (ə) vəfatından sonra o həzrətin canişini barədə möhkəm şəkkə düşdüm. Atamın yanında çoxlu imam malı var idi. O, bunları götürüb Samirra şəhərinə Imama çatdırmaq üçün gəmi ilə yola düşdü. Məndə ağamı yola ötürmək üçün gəmiyə minənə kimi onun ardınca getdim, amma gəmidə onun qızdırması şiddətləndi və mənə dedi: «Oğlum mənə geriyyə qaytar, bu xəstəlik ölüm nişanəsidir. Bu mallara görə, Allahdan qorxun olsun, onu vərəsə və başqalarının qarətindən qoru və mütləq sahibinə çatdır».

O, mənə vəsiyyəət edəndən üç gün sonra vəfat etdi. Mən öz-özümə dedim ki, atam yersiz vəsiyyəət etməmişdir. Bu malları Bağdada aparacaq, orada bir ev icarə edəcək, haqq olan imam mənə sabitələşmədən, bu malları qoruyacaq və o həzrətə təhvil verəcəyəm.

Mən Bağdada gedib, malları icarə etdiyim evin həyətindəki çayın sahilindən bir az kənarında yerləşdirdim. Bir neçə gündən sonra Imam Zamanın (ə.c.) müqəddəs nahiyəsindən mənə bir məktub gəldi. Məktubda bu malların bütün əlamətləri, hətta mənə mə'lum olmayan bir qismi də qeyd olunmuşdu. Mən buna əmin olub, malların hamısını məktubu gətirən şəxsə təhvil verdim. Bir neçə gündən sonra yenə də bir məktub gəldi. Məktubda

yazılmışdı: «Biz səni öz atanın yerinə tə'yin etdik, buna görə Allaha şükr et».

**NÜMAYƏNDƏLƏRİN QORUNMASINA XATİR
İMAM MALININ QƏBUL OLUNMAMASI
FƏRMANI**

Zaman tağutunun vəziri Übeydullah ibni Süleymana xəbər verdilər ki, həzrəti Mehдинin (ə) bir neçə vəkili o həzrətin bir nümayəndəsinin vasitəsi ilə imamların payını şüalərdən alırlar.

Vəzir belə qərara gəldi ki, vəkilləri ələ keçirsin. O, bu əhvalatı xəlifə ilə ortaya qoydu. Xəlifə dedi:

- O şəxsin özünü (həzrəti Mehдинi (ə.c.)) axtarın və görün haradadır?

Süleyman dedi :

- Mənim fikirimcə, casusların bir neçə nəfərinə tapşırıq verək ki, bir miqdar pulu mali-imam ünvanında müqəddəs nahiyənin vəkillərinin yanına aparsınlar və vəkil pulu qəbul edən zaman, dərhal onu ələ keçirəcək.

Həmin qərarın icrası tə'yin olundu. Müqəddəs nahiyədən vəkillərə məktub yetişdi ki, daha heç kimdən pul götürməyin və mali-imamı almaqdan çəkinin.

Casuslar hər tərəfə yayıldılar. Onlardan biri, Məhəmməd ibni Əhmədin yanına gəlib, xəlvətdə ona dedi:

- Mali-imam ünvanında bir miqdar pulum var. Istəyirsən onu sizə verim?

Məhəmməd dedi:

- Səhv edirsən, mən bu işdən xəbərsizəm. Bundan sonra o casus öz mehribanlığı və hiyləsi ilə istədi ki, bir təhər pulu ona versin, amma Məhəmməd ibni Əhməd özünü bilməməzliyə vurdu. Bu minvalla casuslar bu sirrin kəşfinə yol tapa bilmədilər.

IMAM MALININ QƏBUL OLUNMAMASININ SİRRİ

Qeybəti-süğra dövrü idi. Irak əhalisindən bir nəfər öz mali-imamını Imam Zamanın (ə.c.) müqəddəs nahiyəsinə göndərdi. Onun mali-imamı qəbul olunmayıb, geri qaytarıldı və ona deyildi ki, gərək əmin oğlanlarının bu malı içərisində olan dörd yüz dirhəmdən ibarət haqqlarını qaytarsan. Sonra mə'lum oldu ki, həmin şəxs əmisi oğlanları ilə bir mülkdə şərik imiş və onların haqqını verməmişdir. Hesablama vasitəsilə mə'lum oldu ki, əmisi oğlanlarının haqqı həmin o dörd yüz dirhəmdir. O, malın bu miqdarını ayıraraq, öz sahiblərinə çatdırdı və qalan hissəsini müqəddəs nahiyəyə göndərdi. Bu halda, onun mali-imamı qəbul olundu.

IMAM ZAMANIN (Ə.C.) XƏSTƏ HAQQINDA DUA VƏ MƏLHƏMİNİN QƏBULU

Məhəmməd ibni Yusif deyir: «Kürəyimdə çiban və siddətli bir yara peyda oldu. Bir çox həkimlərə müraciət edib, onların göstərişlərini yerinə yetirdim, amma nəticəsi olmadı. Nəhayət hamısı birlikdə dedilər ki, biz bu xəstəliyin dərmanını bilmirik. Həzrəti Mehdinin (ə.c.) müqəddəs nahiyəsinə bir məktub yazıb, dərmanımı ondan istədim. Məktubun cavabı gəldi. Məktubda yazılmışdı: «Tanrı sənə sağlamlıq libası geyindirsin və səni dünya və axirətdə bizimlə birlikdə qərar versin».

Bir həftə keçməmiş həmin yara tamamilə sağaldı və onun yeri əl içi kimi safaldı. Yaranın yerini tanış həkimlərin birinə göstərdikdə o, dedi: «Biz bu cür yara və ağrı üçün bir dərman tanımırıq». (Sənin yaran dərmanla sağalmayıb, bəlkə bu işdə bir e'cazkar əlin rolu vardır). {BAX}

QEYBƏTİ-KÜBRA VƏ VİLAYƏTİ FƏQİH

Hicri qəməri tarixi ilə 329-cu il Şəban ayının on beşində həzrəti Mehdinin (ə.c.) dördüncü xüsusi naibi Əli ibni Məhəmməd Səmərinin vəfatından sonra Qeybət-i-kübra dövrü başlandı. Bu qeybət, əsrin imamının zühuruna qədər davam edəcəkdir. Imam Zamanın (ə.c.) artıq bu dövrdə xüsusi bir naibi yoxdur və əhalinin bütün işləri «Vilayəti-fəqih»

adlandırdığımız cəmiü-şərəit (bütün şərtlərə malik olan) müctəhidlərə tapşırılmışdır. Qeybəti-kübra dövründə əhalinin çox hissəsi imam Mehdinin (ə.c.) iqamətgahından xəbərsizdirlər. Onlar bu həzrətin hüzuruna yetişməkdən məhrumdurlar. Bə'zi rəvayətlərə görə, şüalərdən otuz nəfər daimi olaraq o həzrətin hüzurundadırlar. Onların birinin ömrü başa çatan zaman başqa birisi onun yerinə tə'yin olunur. Bu şəxsləri «Övtad» adlandırırlar.

Bu dövrdə ictimai, siyasi, mədəni işlərə xalqın əməli proqramları bütün şərtlərə malik olan «Vilayəti fəqih» müctəhidin rəhbərliyi və nəzarəti altında idarə olunur. İshaq ibni Yaqub deyir: «Dövrün imamı həzrəti Mehdinin (ə.c.) birinci xüsusi naibi Osman ibni Səiddən xahiş etdim ki, mənim məktubumu o həzrətə çatdırsın. Məktubda o həzrətdən Qeybəti-kübra dövründə kimə müraciət etməyimizi soruşmuşdum. Imam Zaman (ə.c.) öz xətti ilə sualımın cavabında belə yazmışdı: «Bütün hadisələrdə bizim hədislərimizi rəvayət edənlərə müraciət edin. Çünki onlar mənim sizə olan höccətim, mən isə Tanrının onlara olan höccətiyəm».

İmam Həsən Əsgəri (ə) buyurdu: «Öz nəfsini günah və yol azmadan qoruyan, öz dinini qoruyub, nəfsi istəklərlə müxalif olan və Allahın fərmanına itaət edən hər bir fəqihdən təqlid etmək, bütün əhali üçün lazımdır».

Vilayəti fəqihin çoxlu dəlilləri vardır. Bura isə, onun şərh və bəhsini yeri deyil. O dəlillərdən biri, alim və fəqihlərin qəbul etdikləri «Ömər ibni Hənzələnin məqbuləsi» hədisidir. Bu hədisdə Imam Sadiq (ə) camiüş-şərait müctəhidə tabe olmaq barədə buyurmuşdur: «Mən camiüş-şərait müctəhidi sizin üçün hakim qərar verdim. Hər vaxt o bizim hökmümüzdə uyğun höküm versə və onun hökmü qəbul olunmasa, həqiqətdə Allahın hökmü yüngül hesab olunmuşdur və bunu qəbul etməyən bizi rədd etmişdir. Bizi rədd edən şəxs, Allahı rədd etmişdir. Belə bir şəxs, Allaha şirk nisbət vermə astanasında qərar tutur».

«Cəvhirul-kəlam» kitabının sahibi böyük alim Ayətullah-üzma Şeyx Məhəmməd Həsən Nəcəfi bu kitabında vilayəti-fəqihin zəruriliyi və məşruiyyəti³ barədə on yeddi səhifədə söhbət açmış və 397- ci səhifədə buyurmuşdur: «Təccüblüdür ki, vilayəti-fəqih barəsində vəsvəsə edirlər. Belə bir şəxslər fiqh elminin ləzzət və tamından bir şey dadmışlar. Bununla bərabər, imamlar camiüş-şərait müctəhidi haqqında buyurmuşlar: «Biz fəqihini hakim, qazi, höccət və özümüzə canişin qərar verdik».

BİR SUALA CAVAB

³ Шәриәт тәрәфиндән олмасы

Burada belə bir sual meydana çıxır ki, bir çox rəvayətlərə müvafiq olaraq, qeybət dövründə imamət və bu ünvanda bayrağın sancılması nəhy olunmuşdur. O cümlədən Imam Hüseyin (ə) buyurmuşdur: «Həzrəti Mehдинin (ə.c.) qiyamından əvvəl sancılan bir bayraq tağut bayrağıdır. Imam Baqirin (ə) buyuruğuna əsasən, o bayrağın sahibi tağutdur.

Şərhi belədir: Bu rəvayətlər rəhbərliyi müstəqil surətdə iddia edən şəxslərə aiddir, nəinki həzrəti Mehдинin (ə.c.) ümumi izni ilə naiblik edən şəxslərə. O cür ki, vilayəti-fəqihin dəlilləri bu mövzunu isbat edir.

HƏZRƏTİ MEHDİNİN (Ə.C.) AD VƏ XÜSUSİYYƏTLƏRİNDƏN BİR NEÇƏSİ

Əbu həməzə deyir: «Imam Sadiqin (ə) hüzuruna gedib, ona ərz etdim:

- Əmr sahibi sizsinizmi?

Imam Sadiq (ə):

- Xeyr.

- O, sizin oğlunuzdur?

Imam Sadiq (ə):

- Xeyr.

Əbu həməzə:

- O, sizin oğlunuzun oğludur?

Imam Sadiq (ə):

- Xeyir.

- O, kimdir?

Imam Sadiq (ə):

- O, həmin şəxsdir ki, zümlə dolmuş yer üzünü ədalətlə dolduracaq. O, imam olmayan dövrdə gələcək, necə ki, Allahın rəsulu peyğəmbər olmayan dövrdə gəldi.

Bir gün mö'minlərin əmiri, həzrəti Əli (ə) öz övladı Həsənə (ə) {BAX: Mehdi (ə) imam Həsənin deyil, imam Hüseyin nəsindənəndir} üz tutdu və buyurdu: «Bu oğlum ağadır. Çünki Allahın rəsulu onu ağa adlandırdı. Tezliklə onun nəsilindən Allahın rəsulunun adaşı, sifət və xasiyyətdə peyğəmbərə oxşarlığı olan bir şəxs zahir olacaq. O, xalq qəflətdə yaşayan, haqq ayaq altında tapdalanıb itən və zülm aşkar olan vaxt zühur edəcək. Yerlərin və göylərin əhalisi onun zühurundan şad olacaqlar. O, geniş alın, dik burun, yekə qarın, arıq bud və seyrək diş bir adamdır. O, zülm və sitəmlə dolmuş yer üzünü başdan-başa ədalətlə dolduracaq». {BAX: hədisin səhihliyi və ya düzgün tərcümə olunmasına diqqət edin}

İslam peyğəmbəri həzrəti Məhəmməd (ə.c.) tərəfindən belə buyurdu: Mənim övladlarımdan olan Mehdi (ə.c.) qırx yaşlı bir şəxs simasındadır. Sifəti parlaq ulduz kimi parlayır və sağ yanağında qara xalı vardır.

Rəvayətlərə görə, Həzrəti Mehdi (ə.c.) çoxlu ad və ləqəblərə malikdir. O cümlədən, Mehdi, Qaim, Müntəzər, Sahibül-əmr, höccət, Xələfi-saleh, Seyyid, Bəqiyyətullah, Müntəqim, Məhəmməd, Əbul Qasim və s.

Bu adların hər birisi onun bir xüsusiyyətini bəyan edir.

O, hidayət olunmuşdur. Çünki o, aşkar və gizli haqq və ədalət tərəfinə hidayət olunmuşdur. Allah onu gizli tərəqqi, islahat planı və sirləri ilə agah edir.

O, qiyamçıdır. Çünki o, bəşər tarixində ən böyük bir qiyama əl atacaq. Elə bir qiyam ki, başdan-başa haqq, ədalət və Allahpərəstlikdir.

O, müntəzirdir. Çünki bütün insanlar onun zühurunun intizarındadırlar ki, o, yer üzünü hər cür zülm və sitəmdən təmizləmək üçün qiyam və inqilab etsin.

O, əmr sahibidir. Çünki o, həqiqi bir imamdır ki, Nisa surəsinin 59-cu ayəsinə əsasən, «Vəliyyi-əmr» (sahibi-əmr) ünvanında ona itaət etmək vacibdir.

O, höccətdir. Çünki o, bütün dünya əhalisinin ilahi höccətidir. Tanrı onun vasitəsi ilə, höccəti bütün dünya əhalisinə tamamlayacaqdır.

O, Xələfi-saleh və ağadır. Ona görə ki, İslam peyğəmbərinin və imamların həmin fikir xəttini davam etdirir. O, bu xətti layiqincə aşkar edir, kamil ağalığ və izzətlə bütün mövqələrdə aşkar olur və parlayır.

O, Bəqiyətullahdır. Çünki, o, Allahın peyğəmbər və övliyalarının sonuncu davamçısıdır. Xalis İslam və Qur'anın dirçəlişi üçün əbədi, azuqə və əsarət zəncirlərindən azadlıq sərmayəsidir. O, Allahın fərmanına itaət, bütün məkanlarda Allah adını aşkar və şeytanların bütün planlarını məhv edir.

O, Müntəqimdir. Çünki sitəmkarlardan imam Hüseynin (ə) və məzlumların intiqamını alacaqdır. Bu sahədə diqqətinizi bir hədisə cəlb edirəm. Əbu Hənzə Somali deyir: «İmam Baqirə (ə) ərz etdim:

- Məgər siz hamınız qiyamçı imamlar deyilsinizmi?

- Bəli, biz hamımız qiyamçıyıq.

- Bəs nə üçün təkcə həzrəti Mehdi (ə.c.) qiyamçı adlandırılmışdır?

- Babam imam Hüseyn (ə) qətlə yetirilən vaxt mələklər ağlayıb, şivən etdilər. Allah imam Hüseyn (ə) nəslindən olan imamları mələklərə nişan verdi. Birdən mələklər gördülər ki, həmin imamlardan biri ayaqüstə dayanıb, namaz qılır. Allah-təala buyurdu: «Hüseyn (ə) qatillərindən həmin ayaqüstə dayanan şəxsin vasitəsi ilə intiqam alacağam».

İKİNCİ BÖLMƏ

İNTİZAR, HƏZRƏTİ MEHDİNİN (Ə.C.) SƏHABƏLƏRİNİN XÜSUSİYYƏTLƏRİ VƏ SUALLARA CAVAB.

Işarə:

Bu bölmədə aşağıdakı dörd mövzu barəsində qısa şəkildə şərh vermək məramındayıq:

- Müxtəlif baxımlardan imam Zamanın (ə.c.) zühurunun intizarı barəsində axtarış;
- Həzrəti Mehдинin (ə.c.) səhabələrinin xüsusiyyətləri;
- On beş suala cavab;
- Həzrəti Mehdi (ə.c.) ilə görüşənlərdən neçə nümunə.

HƏZRƏTİ MEHDİNİN (Ə.C.) İNTİZARI HAQQINDA AXTARIŞ

Intizar haqqında axtarışda gərək bir neçə mətləbə diqqət olunsun. Məsələn, intizarın dəyəri, mükafatı, mə'nası, şəraiti və s.

İNTİZARIN DƏYƏRİ VƏ MÜKAFATI

Peyğəmbərin, imamların rəvayət və kəlamlarından həzrəti Mehдинin (ə.c.) zühurunun intizarının böyük

mükafatı və qiyməti haqqında xalqa çoxlu sözlər yetişmişdir. Burada isə onlardan bir neçəsini nümunə üçün qeyd edirik:

Allahın rəsulu Həzrəti Məhəmməd (s) buyurmuşdur: «İbadətlərin ən yaxşısı, həzrəti Mehдинin (ə.c.) zühurunun intizarıdır».

Bir şəxs Həzrəti Əlidən (ə) soruşdu: «Allah qarşısında ən sevimli iş nədir?». Həzrət onun cavabında buyurdu: «Həzrət Mehдинin (ə.c.) zühurunun intizarı».

İmam Sadiq (ə) buyurmuşdur: «Həzrəti Mehдинin (ə.c.) imamətinə e'tiqad etməklə bərabər, onun intizarında olan halda vəfat edən şəxs, döyüş məqamında o həzrətin öz xeyməsində vəfat edən şəxs kimi sayılır.

habelə o həzrət buyurmuşdur: «On ikinci imam Həzrəti Mehдинin (ə.c.) intizarında olan şəxs, Allahın rəsulunun qarşısında qılnc çəkib, onun düşmənləri ilə döyüşən və o həzrəti müdafiə edən bir şəxs kimidir».

O, yenə də buyurmuşdur: «İmam Mehдинin (ə.c.) intizarında olan halda ölmüş şəxs, döyüş məqamında o həzrətin xeyməsində ölən şəxs kimidir, bəlkə Allahın rəsulu qarşısında qılıncla döyüşən şəxs kimidir». {BAX: hədis təkrardır}

INTİZARIN MƏ'NASI VƏ ONUN ŞƏRAİTİ

Intizar gələcək üçün ümid və hazırlıq mə'nasında çox yaxşıdır. Misal üçün, bir şəxsin yeganə bir övladı xəstələndikdə, həmin şəxs o övladının səhhətinin intizarında olan halda ömür sürəcək. Yə'ni, istəyəcək ki, mövcud olan vəziyyət aradan getsin və onun yerinə başqa vəziyyət - sağlamlıq daxil olsun. Buna görə də, intizar iki hissəyə bölünür:

- Mövcud olan vəziyyətin məhv olması;
- Üstün səviyyəli vəziyyətin onun yerini tutması.

Geniş və dünyəvi inqilaba diqqət etməklə, həzrəti Mehdiinin (ə.c.) zühurunun intizarında olmaq, təkmil hazırlıq və belə bir geniş və dünyəvi inqilab üçün şərait yaratmaq deməkdir.

Əlbətdə, belə bir intizar gərək tərəqqi və inkişafın bütün şaxələrində cərəyan tapsın. Misal üçün siyasi, iqtisadi, mədəni, əxlaqi və sair kimi hazırlıq. Daha aydın ibarətlə desək, intizar iki növə malikdir:

- Məs'uliyətsiz və xam intizar;
- Məs'uliyətli və püxtələşmiş intizar.

Müvəqqəti və səthi surətdə olan intizara xam intizar deyilir.

Təhrikedici, məs'uliyətli və ardıcıl inqilabı çalışqanlığa səbəb olan intizara püxtə intizar deyilir. Belə bir intizarın bir sıra şəraiti vardır ki, bihudə danışıqla hasil olmaz.

Rəvayətlərdə olduğu kimi, intizarda olan şəxs peyğəmbərlə birlikdə düşmənlə döyüşən və əsrin imamının xiyməsində ölən şəxs misləndir. Belə bir

tə'birdən aydın olur ki, intizar təkcə söz, dua, bayram, məclis və şe'r oxumaqla hasil olmur, bəlkə mühiti çirkinliklərdən təmizləmək və onu müxtəlif sahələrdə yaxşılaşdırmaq üçün geniş bir hazırlığa bağlıdır.

Misal üçün məscidə tez getmək və namaz qılmaq üçün intizarla əyləşməyin çoxlu mükafatı vardır. Lakin təkcə dəstəməza, bədən və paltarının paklığına və qibləyə tərəf namaz qılmağa qane olan, namazın başqa şərtlərinə, o cümlədən qəsbə yerdə qılmasına, xümsü əda etməyə və digərlərinə riayət etməyən və batil namaz qılan şəxsin bu cür intizarının namaz üçün nə qiyməti olacaq?

Başqa sözlə desək, hər bir inqilabın o vaxt nəticəsi olar ki, əvvəlcədən müxtəlif sahələrdə onun üçün geniş və dərin bir zəmin yaratmaq mümkün olsun. Heç bir inqilab və qiyam müqəddimə və imkanatsız qələbə ilə nəticələnməz.

Dünya inqilablarının ən geniş və mühümü sayılan həzrəti Mehdiinin (ə.c.) dünyəvi inqilabı, hər halda bu qanundan istisna olmayacaq. Bəlkə geniş və dünyəvi olduğu üçün ali səviyyədə ona şərait yaranacaq. Elə buna görə də, İslam rəvayətlərində ən yaxşı əməl, Peyğəmbər hüzurunda qılınc vurmaq kimi tanınmış və cəmiyyət içərisində reallaşmayan, tə'sirləri aşkar olmayan zehni ümid deyil, əməl və Peyğəmbər hüzurunda düşmənlə döyüşmək məfhumunu, səhnədə çalışqanlıqla hazır olmağı və

müxtəlif sahələrdə əməli və həqiqi hazırlığı bəyan edir. Məsələn, nizam-intizamlı məsələlərdə gərək əhali İmam Sadiqin (ə) müəyyən etdiyi həddə kimi hazırlıq görüsunlər: «Qəti surətdə sizin hər biriniz gərək Mehdiinin (ə.c.) qiyamı üçün bir ədəd ox da əldə etməklə olsa belə, hazırlıq görsün».

Yaxud, nüdbə duasının bir neçə cümləsində belə yazılmışdır: «hanı övliyalara izzət bəxş edən və düşmənləri xar və zəlil edən şəxs? «hanı Qur'anı və onun hüduqlarını yaşatmaq üçün arzu olunmuş şəxs ki, onun yolunu kəsən quldurlar da o həzrətin zühurunun arzusu ilə yaşayırlar? «hanı din və onun əhlinin nişanələrini dirçəldən şəxs?».

Geniş surətdə hazır olmadan və habelə fədakar dostlar olmadığı halda, belə bir parlaq və mühüm nəticələri əldə etmək olarmı?

HƏZRƏTİ MEHDİNİN (Ə.C.) ZÜHURUNA İMKAN YARADAN ON AMİL

Bütün qəsbkar amillər içərisində aşağıdakı on amili imam Mehdiinin (ə.c.) zühuru haqqında hazırlıq və intizar üçün ən mühüm əsaslı amillər ünvanında qeyd etmək olar:

- Xalis İslama söykənmək və onu yezidi İslamdan ayırmaq;
- Elmi inkişafıqlara, fikri təkmilliyə və ali səviyyəli fikirlərə söykənmək;

- Düzgün istiqamət, şücaət və qətiyyətlik;
- Əxlaqi inqilab, zahidlik və azadlıq;
- Dərin iman və Allaha düzgün və fasiləsiz təvəkkül etmək;
- Əhalisinin bir-biri ilə ilə məntiqi qaydaları və rəftarları;
- Məhrumlar və zəiflər təbəqəsinə nəzər salmaq;
- Müsəlmanların birliyi və bir-birinə bağlılığı;
- Düzgün bir rəhbər seçmək və vilayəti-fəqihe diqqət etmək;
- Bütün sahələrdə kütləvi proqramlaşdırma.

İslam Peyğəmbəri bu amillərin sayəsində gözə çarpan qələbələrə nail oldu. Əgər müsəlmanlar bu amilləri geniş şəkildə icra etsələr, həqiqətdə onlar intizar haqqında möhkəm addımlar atmış və özləri qəti olaraq həzrəti Mehдинin (ə.c.) zühuruna yaxınlaşmış olarlar. Bütün bu amillərin içərisində hadisələr qarşısında möhkəm olmaq və dözümlü mühüm roludur.

Bu səbəbdən İslam Peyğəmbəri bir gün həzrəti Mehдинin (ə.c.) qeybəti dövründə onun möhkəm və səbirli intizar çəkənlərini yada salaraq, xitab ilə hüzurunda olan şəxslərə buyurdu: «Tezliklə bir sıra tayfalar gələcəklər ki, onların hər birisinin mükafatı sizin əlli nəfərinizin mükafatına bərabər olacaq». Həzrətin hüzurunda əyləşən şəxslər dedilər: «Ey Allahın Rəsulu! Məgər belə deyilmi ki, biz sənin hüzurunda Bədr, Hüneyn və Ühüd döyüş

meydanlarında iştirak etdik və Qur'an ayələri bizim şə'nimizdə nazil oldu?». Peyğəmbər buyurdu: «Əgər onlara üz verən hadisələr sizə üz versə, siz onlar kimi səbr edə bilməzsiniz».

HƏZRƏTİ MEHDİNİN (Ə.C.) DOSTLARININ XÜSUSİYYƏTLƏRİ

Şübhəsiz ki, Həzrəti Mehdimin (ə.c.) qiyamının, inqilabının və qələbələrinin dost və köməkçilərə ehtiyacı vardır. Necə ki, bu mövzunun bütün peyğəmbərlərə və Allah övliyalarının qələbələrində müəyyən rolu olmuşdur. Məsələn, İslam Peyğəmbərinin (s) Məkkə şəhərində dostu və həmkarları olmadığı üçün narahatedici əziyyət və zəhmətlərə dözdü. Nəhayət, gizlincə gecə vaxtı Məkkə şəhərindən Mədinə şəhərinə hicrət etdi. O, Mədinə şəhərində özünə çoxlu dost və həmkar tapdıqdan sonra «Bədr» döyüşündə İslam düşmənlərinə qələbə çaldı və nəhayət, Məkkə şəhərini fəth edib, bütün Ərəbistan yarımadasını İslam bayrağının altında cəmləşdirdi. Məkkə şəhərində İslam Peyğəmbərinin dostu, həmkarı və doğmaca əmisi oğlu Əbu Talibin Peyğəmbərin düşmən xətasından mühafizə olunmasında böyük

rolu olmuşdur. Lakin onun vəfatından sonra müşriklərin Peyğəmbərə qarşı olan cür'əti daha da çoxaldı. Bu halda, Allah tərəfindən onun elçisi olan Cəbrayıl Peyğəmbərə nazil olub, buyurdu: «Məkkə şəhərini tərk et, çünki sənin köməkçin vəfat etdi». Peyğəmbər (s) buyurdu: «Qüreyş tayfası Əbu Talib vəfat edən vaxta qədər pərişan idilər. İndi isə onların mənə qarşı olan cür'ətləri daha da çoxalmışdır».

Başqa bir tərəfdən də, Peyğəmbər (s) məskunlaşmaq üçün Mədinə şəhərini seçmişdi. Çünki əvvəlcədən bu şəhərdən bir dəstə şəxslər Peyğəmbərlə (s) bey'ət etmək üçün onun hüzuruna gəlmiş və onu Mədinə şəhərinə də'vət etmişdilər. Mədinə şəhərində Peyğəmbəri (s) qarşılamaq üçün hazırlıq gördülər. İslam Peyğəmbəri (s) Mədinə əhəlisinin təntənəli qarşılması ilə şəhərə daxil oldu.

Buna görə də, dost, həmkar və onların hazırlığı qələbə və inkişafın əsaslarından biridir. Həzrəti Mehdiyin (ə.c.) barəsində də, gərək kişi və qadınlardan sabitqədəm yar və həmkarlar olsunlar. Bu cəhətdən, həzrəti Mehdiyə (ə.c.) aid olan rəvayətlərin bir hissəsində o həzrətin köməkçilərinin və onların xüsusiyyətləri barədə söhbət aparılmışdır. Açıq-aşkar qeyd olunmuşdur ki, bu cür köməkçilərin mövcud olması ilə o həzrət zühur edəcək və zühurundan sonra qələbə çalacaq. Xalq onun intizarında olduğu kimi, o da xalqın və öz

köməkçilərinin intizarındadır. Bəlkə də onun intizarı daha şiddətlidir.

İndi isə bu mətləbin aydın olması üçün onlarla, bəlkə də yüzlərlə rəvayətlərin içərisində diqqətinizi Həzrəti Mehдинin (ə.c.) xüsusiyyətlərini bəyan edən bir neçə rəvayətə cəlb edirəm:

«Maidə» surəsinin 54-cü ayəsində oxuyuruq: «Ey iman gətirən şəxslər! Sizdən hər kəs İslam dinindən kənarlaşsa, Allah-təala gələcəkdə bir cəmiyyət yaradacaq ki, onlar aşağıdakı qeyd olunan beş imtiyaza malikdirlər: Allah onları sevir, onlar da Allahı sevirlər; mö'minlərin qarşısında təvazökar və mehribandırlar; müşriklərin qarşısında qüvvətli və möhkəmdirlər; Allah yolunda ardıcıl olaraq cihad edər və çalışarlar; öz dini vəzifəsini icra etdikdə, heç bir təhqir edənin təhqirindən qorxmazlar».

Bə'zi rəvayətlərdə nəql olunmuşdur ki, Həzrəti Mehдинin (ə.c.) dostlarının xüsusiyyətləri bu ayədə bəyan olunmuşdur. Onlar bu sifətlərlə mürtədd şəxslərin qarşısında dayanar və Həzrəti Mehдинin (ə.c.) ədalətli dünyəvi hökumətinin qurulması uğrunda mübarizəyə və çalışmağa cəhd göstərirlər.

İmam Sadiq (ə) buyurmuşdur: «Bu işin sahibi (Həzrəti Mehdi (ə.c.) bu ayənin sayəsində (Belə bir dostların cəmləşməsi ilə ki, bu ayə onların sifətlərini bəyan edir) mühafizə olunur».

İmam Səccad (ə) buyurmuşdur: «Bizim qiyamçımız qiyam edən zaman Allah-təala bizim tabeliyimizdə

olan bütün şəxsləri bəla və afətlərdən qoruyar, onların qəlblərini dəmir parçası kimi möhkəm edər və onlardan hər bir kişinin gücünü qırx kişinin gücünə bərabər edər. Onlar yer kürəsi əhalisinin hakimi və rəhbəri olacaqlar».

Imam Məhəmməd Baqir (ə) buyurmuşdur: «Həzrəti Mehdi (ə.c.) zühur edən zaman, bizim şialərimizdən hər bir şəxsin fəaliyyəti və qüdrəti aslandan möhkəm, nizədən iti olacaq. Onlar bizim düşmənlərimizi ayaq altına alacaq və öz əlləri ilə onları məhv edəcəklər».

Imam Sadiq (ə) Həzrəti Mehдинin (ə.c.) dostları haqqında söylədiyi ibarətdə belə buyurmuşdur: «Əgər onlar dəmir dağları da ötüb keçsələr belə, onları parça-parça edər, öz qılınclarını Allahın izni olmadan yerə qoymazlar».

HƏZRƏTİ MEHDİNİN (Ə.C.) ÜÇ YÜZ ON ÜÇ NƏFƏR ƏSHABLARI HAQQINDA BƏHS

Həzrəti Mehdi (ə.c.) barəsində olan rəvayətlər içərisində müxtəlif tə'birli rəvayətlər nəql olunmuşdur ki, o həzrətin zühuru zamanında onun yavərlərindən 313 nəfəri Kəbə evinin kənarında onun hüzuruna gələcəklər. Imam Mehdi (ə.c.) onların

intizarı ilə yaşayır. Onlar ilk insanlardırlar ki, əsrin imamı ilə bey'ət edəcəklər. həmin məqamda həzrəti Mehдинin (ə.c.) qiyamı başlanacaq və mərhələ-mərhələ inkişaf edəcək. Onlar həzrəti Mehдинin (ə.c.) bayraqları və yer üzündə o həzrətin tərəfindən tə'yin olunmuş hakimlər olacaqlar. Mətləbin aydınlaşması üçün bu mövzunu bir İslam təhqiqatçısı və şüurlu tədqiqatçı arasında dialoq şəklində bəyan etmişik ki, daha da açıq şəkildə aydın olsun:

Tədqiqatçı:

- Xahiş edirəm həzrəti Mehдинin (ə.c.) 313 nəfər əshabları haqqında hədisi mənə nəql edəsiniz.

- Bu hədis müxtəlif ibarətlərlə nəql olunmuşdur. Bir hədis deyil, bəlkə onlarla hədislər var ki, hamısı 313 nəfər haqqındadır. Yə'ni, həzrəti Mehдинin (ə.c.) zühuru zamanı o həzrətə bel bağlamış həmin fədakar dostların əsl macərası bir həddə nəql olunmuşdur ki, onun düzgün və səhih olmasına hər bir insan üçün yə'qinlik hasil olur. İnsan belə bir nəticəyə yetişir ki, yalançı bir dəstə tərəfindən belə bir hədisin meydana çıxması üçün hiyləgərlik deyil.

- Nümunə ünvanında 313 nəfər haqqındakı hədislərdən iki nümunəsindən birini deyin.

Təhqiqatçı:

- «hud» surəsinin səkkizinci ayəsində belə deyilmişdir: «həzrəti hud (ə) öz ziyankar və cahil tayfasına belə buyurdu: «Ey kaş, sizin müqabilinizdə

möhkəm dayağım və qüdrətim olaydı. Onda sizin yol azmışlarla necə rəftar edəcəyimi özüm bilərdim».

Imam Sadiq (ə) buyurmuşdur: «Bu ayədəki «qüvvət» kələməsindən məqsəd, həmin həzrəti Mehdi (ə.c.), «rükni-şədid» kələməsindən məqsəd isə, o həzrətin üç yüz on üç nəfər dostlarıdır».

Başqa bir rəvayətdə Imam Baqir (ə) belə buyurmuşdur: «O 313 nəfər yavərlərə baxıram. Sanki onlar Kufə şəhərinin uca zirvələrinə qalxırlar. Sanki onların qəlbləri dəmir parçasıdır».

- Yer üzündə imam Zamanın (ə.c.) 313 nəfər ləyaqətli dostları hələ peyda olmamışlar ki, o həzrətin hüzuruna getsinlər və onun zühuru baş versin ki, dünya əhalisi zülmədən xilas olunsunlar?

- Bu 313 nəfər rəvayətlərə görə, bir sıra xüsusiyyətlərə malikdirlər və bu xüsusiyyətlərə diqqət etməklə aydın olur ki, hələ dünya özü belə şəxsləri özündə biruz etməyə layiq deyil.

- Misal üçün onlar hansı xüsusiyyətlərə malikdirlər?

- Məsələn, imam Səccadın (ə) rəvayətlərindən birində oxuyuruq: «Imam Mehdi (ə.c.) Məkkə şəhərində cəmləşmiş bir çox cəmiyyətin qarşısında özünü təqdim edən zaman və habelə xalqı ona birləşməyə də'vət edən zaman, bir qrup şəxslər həzrəti qətlə yetirmək üçün qiyam edəcəklər. Həmin 313 nəfər ayağa qalxacaq, həzrəti Mehdi (ə.c.) o

müxaliflərin xətasından qoruyacaq və onların hərəkətinin qarşısını alacaqlar».

Bir çox rəvayətlərdə onların tə'rifi haqqında belə qeyd olunmuşdur: «Allah-təala onları, payız buludlarının parçaları kimi, Məkkə şəhərində bir yerə toplayacaq (Yə'ni, onlar yüksək sür'ət və ali imkanatla özlərini Məkkə şəhərində hazır edəcəklər). Sanki, həzrəti Mehdini (ə.c.) Kufə minbərinin üzərində 313 nəfər dostlarını onun ətrafına toplaşmış halda görürəm. Onlar Allah tərəfindən yer üzünün insanlarına hakimdirlər».

Bu hədisə əsasən, bu 313 nəfər kamil şücaət və elmi cəhətdən elə bir səviyyədə malik olmalıdırlar ki, əgər Yer kürəsini 313 hissə və əyalətə bölsələr, onların hər birisi bir əyalətə rəhbərlik etməyə layiq olsunlar. Habelə, bunların hər biri öz nüfuzu və imkanatı ilə həzrəti Mehdinin (ə.c.) dünyəvi hökumətinin əyalətlərindən birinə hakim olmasını öhdələrinə alsınlar.

Tədqiqatçı:

-İndi məsələsinin nə yerdə olduğunu başa düşdüm ki, həqiqətən yer üzündə hələ bu cür xüsusiyyətlərə malik olan 313 nəfər şəxs yoxdur. Görək, müxtəlif sahələrdə dərin və geniş imkanlar əmələ gəlsin ki, dünya həzrəti Mehdinin (ə.c.) zühuruna hazır olsun. Peyğəmbərlərin öz müqəddəs hədəflərini inkişaf etdirməkdə şücaətli və aqah dostlara ehtiyacları olduğu kimi, həzrəti Mehdinin (ə.c.) də bu cür

dostlara ehtiyacı vardır. İstərdim ki, bir daha 313 nəfərin xüsusiyyətləri haqqında bir sıra mətləbləri dinləyim.

- «Bəqərə» surəsinin 148-ci ayəsində oxuyuruq: «Hərada olsanız, Allah-təala sizi bir yerə toplayacaq».

İmam Sadiq (ə) bu ayəni söylədikdən sonra buyurdu: «Bu ayədə həzrəti Mehdi (ə.c.) 313 nəfər dostları nəzərdə tutulmuşdur. And olsun Allaha «Ümməti-mə'dudə»dən məqsəd onlardır ki, hamısı bir saat ərzində bir yerə toplaşacaqlar. Onlar payız buludlarının parçalarının güclü külək nəticəsində bir yerə toplaşdığı kimi, toplaşacaqlar. Onların xüsusiyyətlərindən bir neçəsini sadalayırıq:

- Onlar uzaq ölkə və şəhərlərdən Məkkə şəhərinə daxil olacaqlar. Həzrəti Mehdi (ə.c.) Məkkə şəhərindən beş-altı kilometr kənardə o 313 nəfərin intizarında dayanıb, onların gəlişini gözləyəcək ki, onlarla birlikdə Kəbə evinin ətrafına gəlsin. Onlar həzrəti Mehdi (ə.c.) ilə bey'ət edən ilk insanlardırlar.

- Onlar həzrəti Mehdi (ə.c.) ətrafında yüksək qeybi köməklərdən bəhrələnəcək və Allahın qüdrəti imamın və onların başı üzərində olacaq. Necə ki, İmam Səccad (ə) buyurmuşdur: «Sanki həzrəti Mehdi (ə.c.) Kufədə 313 nəfərlə birlikdə Nəcəf şəhərinə gedən görürəm ki, sağ tərəfində Cəbrayıl, sol tərəfində Mikayıl, önündə isə İsrafil gedir. İsrafil Allahın rəsulunun bayrağını hər hansı bir müxalif

dəstələrə tərəf yönəldirsə, Allahın izni ilə o dəstələr həlak olurlar».

HƏZRƏTİ MEHDİNİN (Ə.C.) ÜMUMDÜNYA İNQİLABINDA QADINLARIN ROLU

Niyə görə, Həzrəti Mehдинin (ə.c.) dostlarının bəyanında yalnız kişilər haqqında söhbət aparılır, məgər qadınların bu sahədə rolu yoxdurmu?

Təhqiqatçı:

- Həzrəti Mehдинin (ə.c.) qiyamında kişilər haqqında daha çox söhbətin aparılmasının səbəbi budur ki, qiyam başlanan zaman ən çox döyüş və mübarizə məsələləri tərh olunur ki, bu da yalnız kişilərə məxsus olan vəzifədir. Lakin qadınlar arxa cəbhədə həzrəti Mehдинi (ə.c.) himayə etməyə və onun yolunda çalışacaqlar.

Təsadüfən, həzrəti Mehдинin (ə.c.) 313 nəfər dostlarına məxsus olan bə'zi rəvayətlərdə qadınların iştirakı haqqında da kəlamlar qeyd olunmuşdur, o cümlədən İmam Baqir (ə) da bu barədə belə buyurmuşdur: «And olsun Allaha! 313 nəfər kişi Məkkə şəhərində bir yerə toplaşacaqlar ki, onların arasında əlli nəfər qadın da olacaq. Onlar payız buludları kimi, bir yer toplaşacaqlar».

Müfəzzəldən belə nəql olunmuşdur ki, İmam Sadiq (ə) buyurdu: «On üç nəfər qadın həzrəti Mehdi (ə.c.) ilə birlikdədirlər».

O, buyurdu:

- həzrəti Peyğəmbərin (s) dövründə olduğu kimi, bu qadınlar da yaralıları müalicə edəcək və döyüş əlillərinə qulluq edəcəklər.

Tədqiqatçı:

- həzrəti Mehдинin (ə.c.) dünyəvi qiyamına diqqət etdikdə, kişi və qadınlardan ibarət olan bu dəstənin çox az olması hiss olunur.

Təhqiqatçı:

- Bu dostlar işin əvvəlində həzrəti Mehdiyə (ə.c.) qoşulacaqlar. Sonra isə gündən-günə çoxalacaqlar.

Açıq şəkildə desək, bu şəxslər xüsusi köməkçilərdir ki, həzrəti Mehдинin (ə.c.) dünyəvi hökumətinin mərkəzi varlığını və əsas üzvlərini təşkil edirlər. Məsələn, bir rəvayətdə deyildiyi kimi: «İlahi kamala malik olan 360 nəfər şəxs «həcərül-əsvəd»-lə «Məqami-Ibarahim»-in (ə) arasında həzrəti Mehdi (ə.c.) ilə bey'ət edəcəklər. Onlar, həzrəti Mehдинin (ə.c.) dünyəvi dövlət məs'ulyyətlərinin ağır yükünü öhdəsinə götürmüşlərdirlər».

Habelə buyurmuşdur: «Rum dövlətinin fəth olunması və azad edilməsi faciəsində yetmiş min nəfər həzrəti Mehдинin (ə.c.) «Əllahu Əkbər» deyən dostları iştirak edəcəklər. Onların ilk təkbirlə «Əllahu Əkbər» gurultusu zamanı Rumun üçdə bir hissəsi, ikinci təkbirlərin gurultusu zamanı üçdə iki hissəsi, üçüncü təkbirlərinin gurultusu zamanı isə, bütün ərazisi azad olunacaq».

Imam Baqir (ə) başqa bir rəvayətdə buyurmuşdur: «Kufə şəhər əhalisinin yetmiş min doğruçu və xalis şəxsləri həzrəti Mehdi (ə.c.) himayə etmək üçün ayağa qalxacaqlar.

QƏHRAMANLARIN HƏYATA QAYITMASI VƏ HƏZRƏTİ MEHDİNİN (Ə.C.) DOSTLARINA QOŞULMASI

Sualların cavabına diqqət yetirməklə bunu xatırlayırıq ki, həzrəti Mehdi (ə.c.) zühuru zamanı əsas işlərdən biri də, imamların, saleh insanların, qəhramanların həyata qayıtması və o həzrətə qoşulmasıdır. O cümlədən, həyata qayıdacaq bu şəxslərin iyirmi yeddi nəfərini aşağıdakı ardıcılıqla qeyd edirik:

Imam Sadiq (ə) buyurdu: «həzrəti Mehdi (ə.c.) zühur və qiyam edən zaman, Nəcəf şəhərində iyirmi yeddi nəfər peyda olacaq və o həzrətə qoşulacaqlar. Onlardan on beş nəfəri həzrəti Musanın (ə) tayfasındandır ki, xalqın hidayəti yolunda addım atacaqlar. Yeddi nəfəri «Əshabi-kəhf», qalan on beş nəfəri isə bu şəxslərdən ibarətdir:

- Yuşə ibni Nun (İsanın (ə) vəsisi);
- Salman;
- Əbu Dücanə Ənsari;
- Miqdad;
- Malik Əştər».

Sonra isə belə buyurdu: «Bu iyirmi yeddi nəfər həzrəti Mehдинin (ə.c.) hüzurunda hakim və dost kimi olacaqlar».

Bu hədis həm iyirmi yeddi nəfərin əzəmətli məqamını bəyan edir ki, onlar bərzəx aləmindən dünyaya qayıdacaq, imama qoşulacaq və o həzrətin qoşun rəhbərləri olacaqlar, həm də bizə bu dərsləri öyrədir ki, həzrəti Mehдинin (ə.c.) dostları və onun intizarında olanlar necə şəxslər olmalı, habelə əgər bir şəxs bu səhrada qədəm götürmək istəsə, gərək iradə və fikri cəhətdən Salman, Miqdad və Malik Əştər kimi şəxsləri özü üçün nümunə seçsin.

ƏSRİN İMAMI İLƏ ƏLAQƏDAR ON BEŞ SUALA CAVAB

Həzrəti Mehdi (ə.c.) haqqında suallar çoxdur. Biz bütün bu sualların içərisindən on beş mühüm sualı seçir və onlara qısa şəkildə cavab veririk:

1. Görəsən, Qur'anda həzrəti Mehдинin (ə.c.) qiyamı barəsində söz varmı?

Cavab: Bəli. Qur'anda çoxlu ayələr vardır ki, imamlardan bizə yetişən çox saylı rəvayətlərə əsasən, o ayələrin tə'vili, yə'ni daxili mə'nası həzrəti Mehдинin (ə.c.) dünyəvi hökumətinə işarə edir. «Qəsəs» surəsinin 5-6-cı, «Nur» surəsinin 56- cı və «Ənbiya» surəsinin 9-cu ayələrini misal gətirmək olar.

Nümunə üçün «Qəsəs» surəsinin 5-ci ayəsində oxuyuruq: «Biz zəiflərə ne'mət bəxş etməyi və onları yer üzünün rəhbəri etməyi iradə etdik».

Bu ayənin zahiri mə'nası həzrəti Musa (ə) fir'onilərlə əlaqədar olsa da, daxili mə'nası həzrəti Mehdimin (ə.c.) dünyəvi hökumətinə işarədir.

Həzrəti Əli (ə) buyurmuşdur: «Bu ayədə Allahın xalqa rəhbər edəcəyi müstəz'əflərdən məqsəd, biz Əhli-beytik. Allah bu xanidanın Mehdisini (ə.c.) göndərəcək, onlara izzət, düşmənlərinə isə zillət bəxş edəcək».

Nəhcül-bəlağə kitabında da, bu mətləbə işarə olunmuşdur. Həzrəti Əli (ə) bu kitabda buyurmuşdur: «Dünya, azğınlıqından sonra dəvə öz sağıcısına süd vermədiyi və onu öz balasına saxladığı kimi bizə tərəf meyl göstərəcək». Sonra isə qeyd olunan ayəni oxudu.

2. Dünyəvi islahedici zühura e'tiqad bəsləmək ümumidirmi?

Cavab: Bəli, təkcə şii və başqa müsəlmanlar deyil, bəlkə başqa dinlərdə də, dövrün son anlarında zühur edən və dünyanı səhmana salan dünyəvi bir islahediciyə e'tiqad bəsləyirlər. Qur'anda müəyyən həddə qədər, bu mətləbə işarə olunmuşdur. Misal üçün, «Ənbiya» surəsinin 105-ci ayəsində oxuyuruq: «Tövrat kitabından sonra Zəbur kitabında qeyd etdiyimiz kimi, ləyaqətli bəndələrim yer üzünün hakimləri olacaqlar».

Bu əqidə hətta Tövratda, Incildə, hindi və zərdüşlük kitablarında, o cümlədən çinlilərin, misirlilərin və qərb əhalisinin arasında da mövcuddur.

Rəvayət olunduğu kimi, həzrəti Isanın (ə) tərəfdarlarından bir dəstəsi o həzrətin hüzurunda ikən, ondan dünyanın axırının necə olacağı barədə sorğu-sual etdilər. Həzrəti İsa (ə) onların cavabında buyurdu: «Məndən sonra Allah tərəfindən Əhməd (ə) adlı bir peyğəmbər gələcək ki, onun övladlarından biri insanlar üçün Allahın höccəti olacaq. O, yer üzünü zülm və sitəmlə dolduqdan sonra qiyam edəcək və dünyanı haqq-ədalətlə bəhrələndirəcək. Mən o həzrətin zühurundan sonra göy aləmindən yerə enəcəyəm və mənim zühurum qiyamətin başlanmasının əlaməti olacaq».

3. Beş yaşlı uşaq necə xalqın imamı olar?

Atası imam həsən Əsgəri (ə) vəfatı zamanı həzrəti Mehdiinin (ə.c.) beş yaşlı var idi. Necə ola bilər ki, beş yaşlı uşaq xalqın imamı olsun?

Cavab: Biz bu sualın cavabını izahlı şəkildə az yaşlı imam ünvanında «İmam Cavadın (ə) yaşayışına baxış» kitabında vermişik. Sözüün qıssası budur ki, qüdrətli və hikmətli Allahın, imamət ləyaqətini və şəraitini az yaşlı bir uşağın vücudunda yerləşdirməsinin nə maneçiliyi vardır?

Bə'zən dünyada, adi xalq arasında Buəli Sina və Tumas Yunq kimi qeyri-adi fikri inkişafa malik olan

az yaşlı uşaqlar da vardır ki, onların bir aydakı fikri inkişafı, başqalarının on ildəki fikri inkişafına bərabərdir. Buna görə də, belə bir iş mahal deyil və mahal olmadığı halda da, Allahın qüdrəti ilə əlaqələndirilməsi heç də çətinlik törətmir.

Həzrəti Mehdidən (ə.c.) də əvvəl İmam Cavad (ə) və İmam Hadi (ə) kimi başqa iki imam da, uşaq yaşlarında imamət məqamına yetişmişdilər. Peyğəmbərlər arasında isə, həzrəti İsa (ə) və Yəhya (ə) uşaq yaşlarında peyğəmbərlik məqamını əldə etmişdilər. Necə ki, «Məryəm» surəsinin 12 və 30-cu ayələrində bu mətləbə işarə olunmuşdur.

4. həzrəti Mehdinin (ə.c.) mübarək adının tələffüz etmək

Bir çox rəvayətlərə görə, həzrəti Mehdinin (ə.c.) mübarək adını İslam Peyğəmbərinin adı olan «Məhəmməd» adı ilə tələffüz etmək qadağan olunmuşdur. Buna görə də, onun adını bu qaydada (M-h-M-D) yazırlar. Onun adını çəkmək haramdır mı? Haramdırsa, nə üçün?

Cavab: Bu məsələ fihi bir məsələdir. Alim və fəqihlərdən bəziləri rəvayətlərdə etdikləri axtarışlardan belə istifadə edirlər ki, imamlar o həzrətin adını çəkməyi yalnız çox sıxıntılı və xətərli dövrdə, onun düşmənlərdən qorunması üçün qadağan etmişlər. Lakin indiki dövrdəki bu işlərə ehtiyac qalmır, o həzrətin adını çəkməyin çətinliyi yoxdur.

Buna əsasən, vasitəçilərdən biri ki, həmin sualı müqəddəs nahiyədən bilirdi, həzrəti Mehdi (ə.c.) tərəfindən belə cavab gəldi: «Əgər onları həzrəti Mehдинin (ə.c.) adı ilə tanış etsəniz, onu aşkar edər, yerini biləndən sonra onun əleyhinə qalxarlar».

Buna görə də, hətta imam Həsən Əsgəri (ə) özü də, təqiyə-ehtiyatlıq ehtiyac olmadığı zaman həzrətin mübarək adını dilə gətirirdi. O cümlədən, rəvayətlərdə qeyd olunduğu kimi, Imam Həsən Əsgəri (ə) səhabələrindən bə'ziləri üçün qurbanlıq ünvanında bir qoyun göndərir və buyurur: «Bu qoyun, oğlum Məhəmmədin (ə.c.) qurbanlığıdır».

Böyük alimlərdən Şeyx Müfid, Əllamə Hilli, Fazil Miqdad, Seyyid Mürtəza və Mühəqqiq kimi şəxslər öz kitablarında həzrəti Mehдинin (ə.c.) mübarək adının çəkilməsi barəsində çoxlu qeydlər aparmışlar. Şeyx Hürri Amilinin də, nəzəriyyəsi bununla müvafiqdir. Əllamə İrbili də təqiyəyə ehtiyac olmadığı zamanda həzrəti Mehдинin (ə.c.) mübarək adınının tələffüz olunmasına icazə verir.

5. Bir insan min ildən artıq yaşaya bilərmə?

Soruşurlar ki, insanın ömrünün son həddi yüz iyirmi ildir {BAX: bu rəqəm çıxarılsa, daha yaxşı olar. Çünki Lənkəranda 168, ABŞ-da isə 204 yaşında yaşayanlar olub}, bir halda ki, həzrəti Mehdi (ə.c.) doğulduğu ildən indiyədək, min yüz altmış ildir ki, ömür sürür. Necə ola bilər ki, bir insan bu qədər ömür sürsün?

Cavab: Elmi və dini nəzərdən uzun ömür sürməyin qeyri-mümkün olmaması sabit olan halda, Allahın qüdrətini onunla əlaqələndirməyin maneçiliyi yoxdur. Tanrı iradəsi ilə bir insan yüz il, bəlkə də min il ömür sürə bilər.

Təbiətşünasların nəzərinə görə, ölümün və qocalığın əsas səbəbi insana yetişən xələl və ziyandır. Bə'zi təbiətşünaslar belə deyirlər: İnsan gərək üç yüz il yaşasın. Lakin onun bədən üzvlərinin zəifləməsi və başqa üzvlərinə sirayət etməsi nəticəsində, yetmiş yaxud, səksən il ömür sürür.

Alimlərin bitki və həşəratın üzərində apardıqları təcrübələr nəticəsində, bə'zən onların ömrünü yüz illik adi ömür səviyyəsinə çatdırmışlar. Buna görə də, elmi baxımdan istisna hallarda uzun ömür inkar edilməsi üçün və dini baxımdan da, bunun əleyhinə heç bir dəlil yoxdur. Əksinə, məzhəbi tarixlər və dinlər İlyas (ə), Xızır (ə) və İsa (ə) kimi şəxslərin indiyə qədər yaşamasını, Loğman və Nuh kimi şəxslərin uzun ömür sürdüyünü bizə göstərir. Qur'anın aşkar bəyanına uyğun olaraq, yalnız həzrəti Nuh (ə) 950 il peyğəmbərlik etmişdir. Rəvayətlərə görə Süleyman (ə) 712 il, Loğman (ə) 4 min, yaxud 400 il, Ad (ə) 3500 il, Adəm (ə) 930 il və Nuh (ə) isə 2500 il yaşamışlar.

6. Uzun müddətli qeybətin nə faydası vardır?

Soruşurlar ki, həzrəti Mehdi'nin (ə.c.) yüz illər bizdən gizlin yaşamasının və uzun müddət qeybət

aləmində ömür sürməsinin İslam dininə nə kimi faydası vardır?

Cavab: Onun qeybətdə olmasına səbəb bizik nəinki, o. Əllərimiz qısa, xurma isə ağacın başında. Əgər o, xalqın onun gəlişinə hazır olmadığı bir vaxtda zühur etsə, o da başqa imamlar kimi, imamət məktəbinin ali məqsədlərinə çatmazdan əvvəl dünyadan köçəcək. halbuki, Allah-təala özü onun zühurunu istəyir ki, yer üzünü haqq-ədalətlə doldursun və bütün Tanrı övliyalarının, peyğəmbərlərin məqsədlərini həyata keçirsin. Belə bir zühurun dərin və geniş bir hazırlığa ehtiyacı vardır.

Rəvayətlərə görə onun qeybdə olması, günəşin qara buludlar arxasında gizlənməsinə bənzəyir. Buludlar onun önündə dursa da, o, öz nurunu bütün dünyaya çatdırır və insanlar onun parlaq nurundan bəhrələnirlər. Onun qeybdə olmasının fəlsəfəsini aşağıda qeyd olunmuş üç əməldə xülasə etmək olar:

- Və'də verilmiş Mehdiyə (ə.c.) ümid bəsləmək, qəlbə rahatlıq verir və bizə onun intizarı ilə yaşamağı öyrədir. Belə bir ümid təhrikəddici ümididir;

- Həzrətin qeybdə olması və vilayəti-fəqihin onun tərəfindən canişinliyi, şiələrin pillə-pillə irəliləməsinə və onun zühuruna hazırlıq üçün əsas səbəbdir;

- Eyni halda, o həzrət qeybətdə olduğu vaxtda fəqihlərin, rəhbərlərin və haqqın yolunu gedənlərin güclü dayağıdır.

Həzrəti Mehдинin (ə.c.) qeybdə olmasının səbəblərini araşdırdıqda, insan bu nəticəyə yetişir ki, günəş önündə qara buludlar kimi maniələr o həzrəti qeybət pərdəsi arxasında saxlayır. İnsan bu araşdırmada maniələri tanıyır və onların aradan qaldırılması üçün sə'y göstərir.

7. Dəccal və Süfyani kimdir?

Soruşurlar ki, həzrəti Mehдинin (ə.c.) zühurunun nişanələrindən biri də, Dəccal və Süfyanın meydana çıxmasıdır ki, bu iki nəfər həzrətin qoşunlarının əli ilə qətlə yetiriləcəklər. Onlar kimdirlər, haradadırlar və necə öləcəklər?

Cavab: Bə'zi rəvayətlərə uyğun olaraq, bir dəstə yalançı şəxslər, həzrəti Mehдинin (ə.c.) qiyamı zamanı onun əleyhinə bayraq qaldıracaqlar. Dəccal və Süfyani adlı iki nəfər Şam və Fələstin məmləkəti tərəfindən qalxacaqlar. Bu iki nəfər həqiqətdə tüğyankar tağutdurlar ki, çoxlu qoşunları ilə inqilab müxalifətçisi kimi, üsyan edəcəklər.

Dəccal hiyləgər bir tağut kimi, öz hiylələri ilə xalqın bir hissəsini ətrafına toplayıb, İslamın əleyhinə üsyan edəcək. Onun sehyonist⁴ tağutlarından biri olması, məqsəddən kənar deyil.

Həzrəti Əli (ə) bir xütbəsində buyurur: «Mehdi (ə.c.) öz köməkçiləri ilə Məkkə şəhərindən Beytül-

⁴ Јəһуди кəндлəрдən бири

müqəddəsə gələcək. Dəccal və onun qoşunları ilə müharibə edəcək və onları tar-mar edəcək».

Bə'zi rəvayətlərə görə Dəccal yaxalanıb, «Künaseyi-Kufə» məhəlləsində dar ağacından asılacaq. Onun tərəfdarlarının əksəriyyəti, yəhudi məmləkətinin Ərazil, Övbaş və başqa çirkab təbəqələrindən, napak qadınlarından və onların övladlarındanırlar.

İsa peyğəmbər (ə) həzrəti Mehдинin (ə.c.) köməyinə gələcək, Dəccalın qətlinə iştirak və şəhərlərin əhalisini onun fitnəsindən xilas edəcək.

Süfyani özünü müqəddəs cildə nümayiş etdirib, meydana çıxan başqa bir tağutdur. O, Ətəbət ibni Əbu Süfyanın nəslindəndir. Sifətinin rəngi sarıya meyilli, qırmızı rəngdədir. Süfyaninin cinayətləri və onların genişlənməsi daha artıq olacaq.

Məhəmməd peyğəmbər (s.ə.) buyurmuşdur: «Süfyani qoşunları ilə Yabis səhrasından (Dəməşq şəhərinin ətrafı) Dəməşq şəhərinə daxil olacaq. İki qoşun təşkil edib, birini şərqə, o birisini isə Mədinə şəhərinə tərəf göndərəcək. Birinci göndərdiyi qoşun Bağdad və Kufə şəhərlərində böyük qətl və cinayətlərə əl atacaq. İkinci qoşun isə, Mədinə şəhərində üç gün-üç gecə qaldıqdan sonra həzrəti Mehдинin (ə.c.) qoşunları ilə döyüşmək üçün Məkkə şəhərinə tərəf hərəkət edəcək. Onlar yol gedərkən «Bəyda» diyarına çatdıqda, Cəbrayıl (ə) Allahın əmri ilə oraya elə bir zərbə vuracaq ki, onlardan iki

nəfərdən başqa, qalan hamısı yerə batacaq və məhv olacaqlar».

Nəhayət, həzrəti Mehdi (ə.c.) öz qoşunları ilə Kufədən Süfyaninin özünə mövqe tutduğu «Beytül-müqəddəs» kənarına tərəf hərəkət edəcək. Müzakirə və danışıqlardan sonra həzrəti Mehdi (ə.c.) ilə Süfyaninin qoşunları arasında müharibə baş verəcək. Imam Mehdinin (ə.c.), oşunları qələbə çaldıqdan sonra yer üzünü Süfyaninin və onun tərəfdarlarının vücudunun çirkinliyindən təmizləyəcək.

Bə'zi rəvayətlərə görə, Süfyanini imam Mehdinin (ə.c.) dostlarının əli ilə yaxalanacaq, həzrətin fərmanı ilə boynu vurulacaq və Beytül-müqəddəsə daxil olan məkanda bir daş üzərində tikə-tikə doğranacaq.

Bunu da qeyd etmək lazımdır ki, müxalifətçi qoşunlardan biri də, «Bətriyyə» qoşunu olacaq. On bir nəfərdən ibarət olan bu qoşun, Kufə yolu üstündə, həzrəti Mehdinin (ə.c.) qoşunu ilə mübarizəyə qatılacaq və imamın dostları tərəfindən həlak olacaqlar.

8. Böyük qüvvələr qarşısında müqavimət göstərmək

Soruşurlar ki, dünya maddi imkanlar cəhətindən İslam düşmənlərinin əlindədir. Onların böyük iqtisadi qüdrətlərinin müqabilində həzrəti Mehdinin (ə.c.) rəhbərliyi ilə necə dünyəvi İslam hökuməti qurmaq olar? Belə bir təsəvvür mümkündürmü?

Cavab: həqiqət budur ki, dünyanın müxtəlif imkanatının ən mühüm amil və əsasları müsəlmanların ixtiyarından kənar deyil. Əgər onlar dünyəvi bir hakimiyyət altında toplaşsalar və İslami qüvvələrə qalib gələn bacarığa malik olurlar.

Geniş izahatı budur ki, əvvəla, böyük qüdrətlər həmişə bu halda çalışırlar: şura hökumətinin parçalanıb, neçə kiçik dövlətlər şəkilinə düşməsi kimi.

İkincisi də ki, böyük qüdrətlər arasındakı cinayətlər onları daxillərindən elə boşaldacaq və onları özlərinə elə məşğul edəcək ki, tə'bil kimi içləri boş qalacaq. Habelə, müsəlmanların imkanatı müxtəlif cəhətdən yadların imkanatından daha üstündür. Bu üstünlüyün bir neçə cəhəti aşağıda qeyd olunmuşdur:

a) Həmkarlıq və insani qüvvə cəhətindən

hal-hazırda bir milyarda yaxın, yə'ni yer kürəsinin dördüdə bir hissəsində müsəlmanlar yaşayır və əllidən artıq müstəqil dövlətlərə malikdirlər. Qeyri-islam dövlətlərin əksəriyyətində də, böyük qüvvə və cəmiyyətə malik olan müsəlmanlar yaşayırlar. Əgər bunlar həmkar olub, Qur'anın bayrağı altında bir yerə toplaşsalar, dünyada heç bir qüvvənin onlarla mübarizə etməyə cür'əti olmaz.

Beynəlxalq aləmdə müsəlmanların əllidən çox rə'yləri vardır. Əgər bunlardan hər biri başqa dövlətlərdən bir rə'y əldə etsələr, yüz rə'yə malik

olarlar. Dünyada heç bir birləşmə bu qədər rə'yə malik deyil.

b) İslam aləminin iqtisadi imkanları

Müsəlmanların iqtisadi vəziyyəti bir həddədir ki, təkcə bir dünya yanacağıının ən azı 40%-i müsəlmanlar tərəfindən tə'min olunur.

Afrika qitəsi ki, onu əhalisinin yetmiş faizi müsəlmandır, Avropanın barıt anbarıdır. Əgər bu anbarı bağlasalar, Avropa süqut edər və öz yaşayışının davam etdirməkdə aciz qalar. Məsələn, Yaponiyanın bir hissəsi İslam dünyasına bağlıdır ki, iki ay müddətində İslam dünyası ilə əlaqəni kəssə, soyuq və qaranlıq bir adaya çevrilər.

9. Ric'ət (ölümdən həyata qayıdış) məsələsi nədir?

Soruşurlar ki, həzrəti Mehдинin (ə.c.) zühurundan sonra imamlar və yaxşı, pis insanlardan neçə nəfər ric'ət edəcəklər, yə'ni diriləcəklər. Pis insanlar cəzalancaq, yaxşı insanlar isə öz hüquqlarına nail olacaqlar. Bəs, həzrəti Mehdi (ə.c.) zühur edən zaman ric'ət necə olacaq?

Cavab: Ölülərin dirilmə imkanı, İslam baxımından qət'i bir işdir. Necə ki, həzrəti İsa (ə) Allahın izni ilə ölüləri dirildirdi. Qur'anda «Bəqərə» surəsinin 260-cı ayəsində buna işarə olunmuşdur.

Həzrəti Mehдинin (ə.c.) zühuru zamanı imamlar bir-birindən sonra ardıcıl surətdə həyata qayıdacaq və həyata qayıdan ilk şəxs, İmam Hüseyn (ə) olacaq.

Əshabi-Kəhf, Malik Əştər və Miqdad kimi iyirmi yeddi nəfər ləyqətli insanlar diriləcək və Nəcəf şəhərində həzrəti Mehдинin (ə.c.) qoşunlarına qoşulacaq.

İmam hüseyн (ə) şəhid olan zaman, yer və göy nalə çəkib deyər: «Ey ulu Allah! Bizə izn ver, bütün məxluqatı həlak edək. Çünki bunlar sənin şərəfli bəndəni həlak etdilər. Tanrı onlara vəhy etdi: «Ey mələklər, yerlər və göylər! Aram olun». Sonra isə pərdələrdən bir pərdəni arxaya çəkib, həzrəti Məhəmmədi (s) və on iki imamı onlara göstərdi. Bu vaxt onların içərisində həzrəti Mehдинi (ə.c.) göstərib, üç dəfə təkrar olaraq, buyurdu: «İmam hüseyнin (ə) intiqamını bu şəxsin vasitəsi ilə alacağam».

İmam Sadiq (ə) buyurmuşdur: «həqiqətən imam hüseyн (ə) həzrəti Mehдинin (ə.c.) ömrünün son anlarında ric'ət edəcək və Mehdi (ə.c.) vəfat etdikdən sonra onun cəsədini qüsl edəcək».

10. həzrəti Mehдинin (ə.c.) iqamətgahı və onun zühuru və məskunlaşma mərkəzi

Soruşurlar ki, həzrəti Mehdi (ə.c.) indi haradadır? həyat yoldaşı və övladları varmı? Zühur edən zaman haradan zühur edəcək? harada qiyam edəcək? Nə vaxt və hansı gün? hökumət mərkəzi harada olacaq?

Cavab: Bu suallara cavab vermək üçün çarəsizlikdən gərək, peyğəmbər və imamların

rəvayətlərindən istifadə edək. Bə'zi rəvayətlərə görə, o həzrət hər il həcc mövsümündə iştirak edir. Habelə, istədiyi yerə, məxsusən imamların qəbri kənarına o cümlədən, şərəfətli yerlərə baş çəkir.

İslam proqramları əsasında övrət-uşaq sahibi olacaq. Necə ki, Əhli-beyt dualarının bə'zində o həzrətə işarə olunmuşdur.

Rəvayətlərdə onun iqamətgahı barəsində bir neçə məkan qeyd olunmuşdur. Məsələn, Mədinə şəhəri, Hicaz səhrası, Rəzva dağı, Kər'ə (Yəmən şəhərinin kəndi) və əlçatmaz diyarlar. O cümlədən, rəvayət olunmuşdur ki, həzrəti Mehdi (ə.c.) öz övladları ilə birlikdə dənizin çox böyük və geniş adalarının birində yaşayacaq.

Nəcəf şəhərində yaşayan Əli ibni Mazandarənin rəvayətinə görə, həzrəti Mehdi (ə.c.) öz dostları və övladları ilə birlikdə «Xəzra» adlı bir adada yaşayır.

Xəzra adası haqqında çoxlu söhbətlər aparılmışdır. Alimlərin bə'zisi bir sıra xüsusiyyətlərdən belə günman edirlər ki, Xəzra adası yer üzünün ən əcib və rəmzli məkanı olan «Bermud üçbucağı»dır. O, Atlantik okeanın qərb hissəsində yerləşir.

Bermud üçbucağının təəccüblü əlamətlərindən biri budur ki, onun yaxınlığından keçən hər hansı bir gəmi və yaxud təyyarə sirr şəkildə yox olur.

Həzrəti Mehdi (ə.c.) Məkkə şəhərində zühur edəcək, Kəbə evinə söykənib xütbə oxuyacaq və

onun üç yüz on üç nəfər dostları orada o həzrətə qoşulacaqlar.

Imam Sadiq (ə) buyurmuşdur: «həzrəti Mehdi (ə.c.) ilə bey'ət edən ilk şəxs Cəbrayıl (ə) olacaq».

11. Zühurun əlamətləri

Cavab: O həzrətin zühurunun vaxtı mə'lum deyil. Bə'zi rəvayətlərə görə, zühurun əlamətləri çox müxtəlifdir.

Bu əlamətləri üç qismə bölürük:

- Ümumi əlamətlər, günahların çoxalması və dünyanın zülmə dolması kimi. Bu əlamətlər həzrəti Mehdi'nin (ə.c.) zühuruna yaxın deyil, bəlkə on il zühurdan qabaq baş verən hadisələrdir.

- həzrətin zühuruna yaxın olan əlamətlər. Məsələn, zühurdan iki, üç və ya dörd il qabaq baş verən hadisələr.

- həzrəti Mehdi'nin (ə.c.) zühuru zamanı baş verəcək hadisələr.

Başqa bir tərəfdən də, bu əlamətlərin bə'zisi aşkar, bə'zisi isə gizlidir.

habelə, gərək diqqət edək ki, həzrəti Mehdi'nin (ə.c.) zühuru ilə qiyamının arasında fasilə vardır. Əvvəl zühur edəcək, sonra isə qiyam. Rəvayətdə deyilmişdir: «Ramazan ayının iyirmi üçüncü gecəsində imam Mehdi'nin (ə.c.) adı ilə bir səs ucalacaq və aşura günündə qiyam edəcək. Mümkündür Ramazan ayının iyirmi üçüncü

gecəsindəki nidasından məqsəd, həzrətin zühurunun e'lan olunmasıdır».

Dəccal, Süfyani, Həsəni və Yəmanın meydana çıxması həzrəti Mehdi (ə.c.) zühurunun mütləq əlamətlərindəndir.

NƏFSİ ZƏKİYYƏNİN ŞƏHADƏTİ

Nəfsi Zəkiyyə Ali Məhəmmədin pak bir cavanıdır. Həzrəti Mehdi (ə.c.) xalqdan kömək istəmək üçün onu Məkkə şəhərinə göndərəcək. O, Məkkədə imamın xəbərini xalqa çatdırdıqdan sonra düşmənlər həmlə edib, onu günahsızcasına həcərül-əsvədlə Məqami-İbrahimin arasında qətlə yetirəcək, onun başını bədənindən ayıracaqlar. Bu cansızıcı hadisədən on beş gün sonra həzrəti Mehdi (ə.c.) qiyam edəcək.

12. Həzrəti Mehdi (ə.c.) hökumətinin müddəti

Cavab: İslami rəvayətlərdə həzrəti Mehdi (ə.c.) hökuməti barəsində müxtəlif surətlərdə nəql olunmuşdur ki, o, beş, yeddi, iyirmi, yetmiş və yaxud doxsan il hökumət edəcək.

Həzrəti Mehdi (ə.c.) üç yüz doqquz il hakimiyyətdə olması heç də fikirdən kənar deyil.

İmam Baqir (ə) buyurmuşdur: «Həzrəti Mehdi (ə.c.) üç yüz doqquz il, Əshabi-Kəhfin öz mağaralarında yatdıqları qədər hökumət edəcək. Yer üzünü zülmə dolduqdan sonra haqq-ədalətlə

dolduracaq. Allah-təala ona xatir yer üzünü şərqdən-qərbə fəth edəcək. O, düşmənləri elə məhv edəcək ki, yer üzündə yalnız İslam dini qalacaq.

13. həzrəti Mehдинin (ə.c.) vəfatı necə olacaq.

Cavab: həzrəti Mehдинin (ə.c.) ömrünün sonra çatması haqqında ümumi şəkildə imamların kəlamlarından belə nəticə əldə olunur ki, onları hamısı şəhid olacaqlar. O cümlədən, İmam hüseyin (ə) buyurmuşdur: «And olsun Allaha, onun rəsulu bizimlə belə əhd bağlamışdır ki, həzrəti Əli və Fatimə (ə) övladlarından on bir nəfəri imamət məqamına yetişəcək».

Tarixin göstərdiyi kimi, İmam həsən Əsgəriyə (ə) qədər olan bütün imamlar qılınc, yaxud zəhərlə şəhadətə yetişmişlər. həzrəti Mehdi (ə.c.) də bu cür şəhadətə yetişəcək.

həzrəti Mehдинin (ə.c.) şəhadətinin keyfiyyəti haqqında əlimizdə, Əllamə Yəzdinin «İlamünnasib» kitabında apardığı qeydiyyatdan başqa bir rəvayət yoxdur.

O, belə yazır: «həzrəti Mehдинin (ə.c.) hökumətindən yetmiş il keçdikdən sonra Bəni-Təميم qəbiləsindən Səidə adlı üzü tükü bir qadın həzrət yoldan keçərkən, evin banından onun başına bir daş endirəcək və bunun nəticəsində həzrət şəhadətə yetişəcək. İmam hüseyin (ə) o həzrətin qüsl, kəfən və namazın öhdəsinə alacaq».

Bu mətləb imamların rəvayətlərindən götürülmüşdür. Sonra isə Imam Hüseyin (ə) hökumətin cilovunu əlinə alacaq və habelə, ondan sonra imamlar ardıcıl şəkildə, bir-birindən sonra ric'ət edəcək və hökumət edəcəklər.

Bə'zi rəvayətlərə görə, həzrəti Mehдинin (ə.c.) vəfatından sonra təkcə Imam Hüseyin (ə) qırx il hökumət edəcək.

14. Həzrəti Mehдинin (ə.c.) qiyamı silahlı olacaqmı?

Imam Mehdi (ə.c.) zühur etdikdən sonra onun apardığı mübarizələri bəyan edən bir çox rəvayətlərdən bəlli olur ki, o həzrət zühur etdikdən sonra ilk mərhələdə Məhəmməd (s) kimi, xalqı İslam və bey'ətə də'vət edəcək. Bu də'vətin müqabilində xalqın bir hissəsi onun əleyhinə qalxan zaman, həzrəti Mehdi (ə.c.) onlarla silahlı mübarizə aparacaq və yer üzünü onların çirkin vücudundan təmizləyəcək.

15. Həzrəti Mehdi (ə.c.) ilə görüşən şəxslərdən bir neçə nümunə

Suallardan biri də budur ki, görəsən, qeybəti-süğra dövründə həzrəti Mehdi (ə.c.) ilə görüş səadətinə nail olan bir şəxs varmı? Bir haldakı bə'zi rəvayətlərə görə «Imam Zamanı görmüşəm» deyən şəxs yalnız hesab olunur?

Cavab: Qədim zamanın alimlərinə görə, çoxlu saleh və ləyaqətli insanlar, qeybəti-süğra dövründə

müxtəlif hallarda həzrəti Mehdi (ə.c.) ilə görüş səadətinə nail olmuşlar. Görüş macərələri o qədər çoxdur ki, insan imam Mehdi (ə.c.) ilə görüşmək imkanını əldə edir.

Şeyx Müfid kimi böyük alim «İrşad», şeyx Küleyni «Üsuli-Kafi» və Şeyx hürri Amili «İsbatül-hüdat» kitabında yüzlərlə hekayələr nəql etmişlər ki, bunların hamısı həzrəti Mehdi (ə.c.) ilə görüşməyin mümkün olduğunu bəyan edir. İndi isə, diqqətinizi həzrəti Mehdi (ə.c.) görüşənlərdən bir neçə nümunəsinə cəlb edirik.

XÜLASƏ ŞƏKİLDƏ «XƏZRA» ADASININ MACƏRASI

Saleh və ləyaqətli bir şəxs olan Nəcəf şəhərinin sakini şeyx Zeynüddin Əli ibni Fazil Mazandarani deyir: «Neçə illər idi ki, Dəməşq şəhərində ustad Zeynuddin Malikinin hüzurunda təhsil alırdım. O, Qahirə şəhərinə getdikdə, mən də onunla getdim. Doqquz aydan sonra İspaniyadan atasından ona məktub gəldi. Məktubu oxuyub atasının xəstəliyindən xəbər tutduqdan sonra o, tə'sirli halda İspaniyaya qayıtmaq qərarına gəldi. Mən də onunla birlikdə İspaniyaya çatdıqda, möhkəm xəstələndim. Ustad çarəsiz halda məni orada bir nəfərə tapşırıb, on günün xərclik pulunu ona verdi və getməli oldu.

Üç gündən sonra sağaldıqda, bir karvan görüb, onlardan haralı olduqlarını soruşdum. Onlar şiə adalarının yaxınlığında yaşadıklarını bildirdilər. Şiə adaları eşitdikdə, onlarla birlikdə oraya getmək qərarına gəldim. Onlarla yola düşüb üç gün yol getdikdən sonra şiə adalarına yetişdim. Həmişə oranın böyük məscidinə gedirdim. Bir gün məscidin imam camaatından soruşdum: «Bu şəhərdə bir əkin sahəsi görmürəm, bəs sizin azuqəniz haradan gəlir?»

O, dedi: «Bizim azuqəmiz ildə iki dəfə Xəzra adasından həzrəti Mehdinin (ə.c.) övladları tərəfindən göndərilir. Biri gəlib, biri isə hələ qalır. Qırx gündən sonra yeyinti məhsulları ilə dolu gəmilər gəldilər. Mən bu gəmilərin biri ilə Xəzra adasına yola düşdüm. Sərnişinlərdən qoca nurani bir şəxs məndən soruşdu: «Adın nədir? Güman edirəm Əlidir.»

Mən dedim:

- Bəli.

- Atanın adı nədir? Güman edirəm Fazildir.

- Bəli, nə yaxşı ki, mənim və atamın adını bilirsiniz.

-Sənin bütün xüsusiyyətlərini söyləmişlər. Xəzra adasına qədər səninlə gedəcəyəm. Onunla birlikdə dənizə tərəf yaxınlaşdıq. On altı gün yol getdikdən sonra ağ rəngli suya çatdıqda, soruşdum ki, bura haradır?

O, dedi:

-Bura ağ dənizdir. Ora isə Xəzra adasıdır ki, bu ağ dəniz onun ətrafını əhatə etmişdir. Düşmənlərin buraya yaxınlaşan hər bir gəmiyi və yaxud başqa nəqliyyat vasitələri bu ağ suda qərq olur. Biz Xəzra adasına çatdıqda, mən birbaşa məscidə tərəf yollandım. Məsciddə Seyid Şəmsəddin adlı bir şəxslə görüşdüm ki, o, deyirdi: «Mən həzrəti Mehdinin (ə.c.) nəvələrindənəm. Hər gün bu Seyidin hüzurunda olur və onun xoş sözlərindən istifadə edirdim. On səkkiz gündən sonra bu şəxslə birlikdə şəhəri tərk etdik. Neçə bağlar, bostanlar keçdikdən sonra xoşsimalı bir kişi ilə rastlaşdıq. Mən bu kişinin kim olduğunu Seyyid Şəmsəddindən soruşduqda, o, dedi: «Bu uca dağ görüşsənmi? Onun ortasında çox əzəmətli bir yer var, orada şaxəli bir ağacın altında bir bulaq da vardır. Orada bir qəsr də var ki, bu şəxs başqa bir nəfərlə, o qəsrin xadimidirlər. Mən hər cümə günləri oraya gedir, həzrəti Mehdini (ə.c.) ziyarət edir, iki rükət namaz qılırdım. Sonra isə bir vərəq tapşırıdım ki, ehtiyacım olan bütün şeylər onda yazılırdı. Sən də get, orada imamını ziyarət et. Bu sözləri eşitdikdə, mən özümü qəsrə çatdırdım. Qəsrin xadimləri mənim imamla görüşməyimin mümkün olmadığını söylədilər. Sonra isə mənə belə dedilər: “Göstəriş olmuşdur ki, səni öz vətəninə qaytaraq. Əmrə tabe olmamaq bizim üçün asan deyil».

Onuncu sualda qeyd olunduğu kimi, bə'zi alimlər apardıqları tədqiqatlara əsaslanaraq bu qərar gəlmişlər ki, həqiqətən Xəzra adası həmin «Bermud üçbucağı»dır.

IMAM ZAMANIN (Ə.C.) GÖSTƏRİŞİ İLƏ XARİCDƏN GƏLƏN QADININ XİLAS OLMASI

Amerikada müsəlman bir universitet tələbəsi təhsil alırdı. Onun əxlaqı, xoş rəftarı bais oldu ki, Amerikalı xristian bir qız onunla evlənmək təklifini irəli sürdü. Tələbə onun cavabında dedi: «Müqəddəs İslam şəriətində müsəlmanın xristianla evlənməsinə icazə verilmir. İslam dinini qəbul etsən, səninlə evlənməyə razı olaram. Tələbə İslam kitablarından bir neçəsini o qadına verdi. Qadın bu kitabları oxumaqla, İslam dinini qəbul edib, tələbə ilə evləndi. Tələbə öz həyat yoldaşı ilə vətənə qayıtdıqda, Həcc ziyarətinə ad yazırdılar. O, həyat yoldaşına həcc ziyarətinə getmək üçün ad yazdırmalarını təklif etdi. Onlar ad yazdırdıqdan sonra həmin il Həcc ziyarəti üçün Məkkə şəhərinə yollandılar.

Qurban bayramı günü cəmiyyətin izdihamından qadın Minada itdi. Hər nə qədər ərini axtardısa, tapa bilmədi. Yorğun və pərişan halda Məkkəyə qayıdıb,

sınıq qəlblə Kəbə evinin kənarında öz-özünə dedi: «həyat yoldaşım deyirdi ki, bizim Imam Zamanımız (ə.c.) var. Ey Imam Zaman! Ey pənahsızların pənahı! Əlimlə ətəyindən yapışmışam ki, mənə öz həyat yoldaşıma çatdırasan».

Sözü hələ bitməmişdi ki, ərəb qiyafəli bir şəxs ona yaxınlaşıb, soruşdu: «Nə üçün qəmlisən?». Qadın hadisəni ona söylədikdə, o, dedi: «heç də narahat olma, ərini tapmaq istəyirsənsə, mənimlə gəl».

Qadın bir qədər getdikdən sonra ərini görcək, sevincindən göz yaşı tökdü, ancaq həmin ərəbi nə qədər göz gəzdirdisə, görə bilmədi. hadisəni öz yoldaşına danışdı.

Bizim üçün acı deyilmi ki, xaricdən gələn bir qadın imamla görüş səadətində nail olsun, biz isə bundan məhrum olaq? Nə böyük bədbəxtçilik.

ÜÇÜNCÜ BÖLMƏ

IMAM ZAMANIN (Ə.C.) RƏFTAR VƏ KƏLAMLARINDAN NÜMUNƏLƏR, HÖKUMƏTİNİN XÜSUSİYYƏTLƏRİ

Həzrəti Mehdidən (ə.c.) on kəlam:

- Sizə əmr edirəm ki, bir şeyi Allaha şəriklə tutmayasınız və Allahın, onun Peyğəmbərinin (s) itaətində diqqətli olasınız.

- Sizə əmr edirəm ki, Qur'anın yaşatdığını yaşada, məhv və batil bildiyini məhv edəsiniz.

- Mən Adəmdən (ə) davamçı, Nuhdan (ə) azuqə, İbrahimdən (ə) seçilmiş, Məhəmməddən (ə) xülasəyəm.

- Sizin üçün faydalı olmayan işlərdən sual qapılarını bağlayın.

- İşlərinizə kifayət edən elmdən artıq miqdarını əldə etmək üçün özünüzü çətinliyə salmayın.

- İmam Zamanın (ə.c.) zühurunun tezliklə yetişməsi haqqında çoxlu dua edin. Çünki dua və xahişlər onun zühurunun tezliyinə bais olar.

- Biz sizin həyati işlərinizə diqqət yetirir, sizi yaddan çıxartmırıq.

- Heç bir şey namaz kimi, şeytanın burnunu yerə sürtmür. Namaz qıl, şeytanın burnunu yerə sürt.

- Qeybət dövründə məndən bəhrələnməyiniz, günəşin nurundan bəhrələnmək kimidir. Bir halda ki, buludlar onu insanların gözündən itirir.

- Həzrəti Mehдинin (ə.c.) zühuru Allahın iradəsinə bağlıdır. Zühurun vaxtını dəqiq tə'yin edənlər, yalançı şəxslərdir.

HƏZRƏTİ MEHDİNİN (Ə.C.) HÖKUMƏTİNİN XÜSUSİYYƏTLƏRİ VƏ ONUN RƏFTARINDAN BİR NEÇƏ NÜMUNƏ

Mətləbin aydın olması üçün diqqətinizi həzrəti Mehдинin (ə.c.) hökumətindən bir neçə nümunəyə cəlb edirik ki, bunlardan hər birisi onun rəftarından bir cüvəni bəyan edir.

TÖVHİD (TƏKALLAHLIQ) VƏ XALİS İSLAM DİNİ

Imam Sadiq (ə) həzrəti Mehдинin (ə.c.) hökuməti dövründə İslam dininin bütün sahələrinin geniş şəkildə aşkar olunması barədə buyurmuşdur: «həzrəti Mehdi (ə.c.) İslam dininin bütün sahələrini aşkar edəndir».

O, buyurmuşdur: «həzrəti Mehdi (ə.c.) qiyam edən zaman yer üzündə elə bir məkan qaymayacaq ki, orada Allahın birliyinə və Məhəmmədin (s.ə.) Peyğəmbərliyinə şəhadət verilməsin».

Bundan da mühüm odur ki, o dövrdə həqiqi İslam dini aşkar şəkildə icra olunacaq və Həzrəti Mehdi (ə.c.) İslamda yeniliklərlə məşğul olacaq. Çünki əsrlər boyu İslami biliklərin çoxu nadanların və xeyir güdənlərin əli ilə əks formada tanınmışdır. Maviyə ilə Həzrəti Əli (ə) hər ikisi İslam iddiaçısı idilər. Lakin görək Həzrəti Əlinin (ə) İslamı ilə Maviyənin İslamı bir idimi? Bununla əlaqədar, İmam Sadiq (ə) buyurmuşdur: «Həzrəti Mehdi (ə.c.) zühur edən zaman, özü ilə təzə hökm, təzə kitab, təzə qayda və qəzavət gətirəcək».

Yə'ni İslam dinini xürafatdan və nadürüst təfsirlərdən elə təmizləyəcək ki, xalq elə başa düşəcək ki, o təzə din və Qur'an gətirmişdir.

O, yenə də buyurmuşdur: «And olsun Allaha! Dinlər arasındakı ixtilaflar aradan qaldırılacaq və bütün dinlər bir din üzərində formalaşacaq.

ƏDALƏT, ƏMİN-AMANLIQ, BOLLUQ

Həzrəti Mehдинin (ə.c.) parlaq dövründə yer üzü ədalət və əmin-amanlıqla dolacaq. Bütün yerlərdə Allahın müxtəlif ne'mətləri bol olacaq.

İmam Sadiq (ə) buyurmuşdur: «Həzrəti Mehdi (ə.c.) qiyam edən zaman, öz hökumətini ədalət

üzərində quracaq, zülm və sitəmi ortadan qaldıracaq. Onun hakimiyyəti dövründə yollar tə'mir olunacaq, yer üzü öz bərəkət və sərvətini aşkar edəcək, hər kəsin haqqı özünə çatacaq. Xalq arasında Davud (ə.) və Məhəmməd (s) hakimlik edəcək. Bu zamanda yer öz sərvət və bərəkətini aşkar edəcək. Sizdən bir şəxs sədəqə (ehsan) üçün pul xərcləməyə yer tapmayacaq».

Həzrəti Əli (ə) buyurmuşdur: «O dövrdə çoxlu yağış yağacaq, yer öz göyərtilərini aşkar edəcək, ürəklərdən kin boşalacaq, heyvanlar və yırtıcılar aram olacaq. Belə ki, İraq və Şam arasında yol gedən qadın qədəmlərini güllərin üzərinə, zənbilini başına qoysa belə, heç bir vəhşi yırtıcı yol boyu onu qorxutmayacaq».

ELMİ, TEXNİKİ VƏ FİKRİ İNKİŞAFLAR

Həzrti Mehдинin (ə.c.) hökumət dövrünün imtiyazlarından biri də, dövrün elmi, texniki və fikri və inkişafıdır.

İmam Sadiq (ə) buyurmuşdur: «Elm və biliyin iyirmi yeddi şö'bəsi vardır. Allah peyğəmbərlərinin (s) bu vaxta qədər gətirdiklərinin hamısı iki şö'bədən artıq deyil və xalq indiyə qədər yalnız onun iki şö'bəsini tanımışdır. Həzrəti Mehdi (ə.c.) qiyam edən zaman, elmin iyirmi beş şö'bəsini aşkar edəcək, xalq

arasında onları yayacaq və bu iki şö'bəsini də təkilləşdirmək üçün bunlara əlavələr edəcək».

Imam Sadiq (ə) buyurmuşdur: «həzrəti Mehdi (ə.c.) qiyam edən zaman, Allah-təala bizim göz və qulaqlarını elə qüvvətli edəcək ki, imamla onların arasında namə daşıyan olmayacaq. Imam danışdıqda onlar eşidəcək və onun özünü görəcəklər, bir halda ki, imam öz məkanında, onlar isə dünyanın başqa nöqtəsində olacaqlar.

HƏZRƏTİ MEHDİNİN (Ə.C.) DÖVRÜNDƏ TƏRBİYƏVİ İNKİŞAFLAR

Həzrəti Mehдинin (ə.c.) parlaq hökuməti dövründə əxlaqi mədəniyyət və xalqın ictimai, fərdi əlaqələri elə bir səviyyəyə yetişəcək ki, Imam Sadiq (ə) hətta bu barədə buyurmuşdur: «həzrəti Mehдинin (ə.c.) hakimiyyəti dövründə xalq o qədər hikmətli və gözüaçıq olacaq ki, qadın öz evində Qur'an və peyğəmbərin sünnətinə əsasən qəzavət edəcək».

ƏKİNÇİLİK VƏ İQTİSADI İNKİŞAFLAR

Imam mə'sum (ə) {BAX: İmamın adı qeyd olunmayıb} həzrəti Mehдинi (ə.c.) hökumətinin keyfiyyəti barədə buyurmuşdur: «Onun hökuməti şərq və qərbi əhatə edəcək, yerin xəzinələri onun üçün aşkar olacaq və yer üzündə elə bir viran qalmış məkan olmayacaq ki, abadlaşdırılmasın».

Imam Baqir (ə) buyurmuşdur: «həzrəti Mehdi (ə.c.) Kərbəladada Imam Hüseyinin (ə) məqbərəsi arxasında bir çay yaradacaq ki, Nəcəf şəhərinə qədər uzanacaq. Bu çaya görə, neçə körpü və səddlər, çayın kənarında isə bir neçə dəyirman tikdirəcək». Sonra isə belə buyurdu: «Sanki, qoca bir qarını görürəm ki, buğda ilə dolu zənbilini başına qoyub, bu dəyirmənlərin birinə gəlir. O, öz buğdasını dəyirməndə şüftə un edib evinə aparır.

ASFALT TİKMƏ, MƏZHƏB MƏRKƏZİ VƏ ŞƏHƏRLƏRİ GENİŞLƏNDİRMƏ

Asfalt və şəhər salma və yaşayış mühitini qorumaq üçün hündür binaları alçaltmaq da həzrəti Mehdi (ə.c.) parlaq hökumətinin planlarından biridir.

Imam Baqir (ə) buyurmuşdur: «həzrəti Mehdi (ə.c.) qiyam edən zaman Məhəmməd (s) peyğəmbərin dövründə olduğu kimi, bütün məscidlərin divarları alçaq olacaq. O həzrət təxminən iyirmi metr enində asfaltlar saldıracaq, yol qırağında gəliş-gedişə mane olan məscidləri sökdürəcək. Yola tərəf açılan qapı və pəncərələri, habelə xalqın gəliş-gedişinə mane olan tikintiləri sökdürəcək».

Imam Sadiq (ə) buyurmuşdur: «həzrəti Mehdi (ə.c.) qiyam edəndən sonra Kufə şəhərində min qapılı bir məscid tikdirəcək. Kufənin evləri genişlənmə nəticəsində Kərbəla çayına bitişəcək. Kufədə cümə namazı həzrəti Mehдинin (ə.c.) rəhbərliyi altında o qədər izdihamlı olacaq ki, insanlar ən sür'ətli miniklərlə özlərini namaza çatdıracaq, izdihamın səbəbinə cümə namazında iştirak etməyə nail olmayacaqlar».

HƏZRƏTİ MEHDİ (Ə.C.) HÖKUMƏTİNİN BÖYÜK İQTİDARI

Həzrəti Mehdi (ə.c.) və onu dünyəvi hökumətinin iqtidarı o qədər geniş və əzəmətlidir ki, onu təsəvvür etmək qeyri-mümkündür. Bu əzəmətli iqtidar dörd güclü qüvvədən təşkil olunur:

- Geniş surətdə qeybdən gələn köməklər;
- həzrəti Mehдинin (ə.c.) qüdrət və bacarığı;
- Cavan insan qüvvələri;
- Yüksək elmi inkişaf səviyyəsində böyük imkanlar.

Həzrəti Mehдинin (ə.c.) hakimiyyəti dövründə qeybdən gələn köməklər barəsində bir çox kəlamlar qeyd olunmuşdur. Burada diqqətinizi iki mühüm hədisə cəlb edirik.

1. Həzrəti Baqir (ə) buyurmuşdur: «həzrəti Mehdi (ə.c.) qiyam edən zaman, Allah ona beş min nəfər

nişanəli mələk göndərməklə kömək edəcək. Cəbrayıl onun önündə, Mikayıl sağ tərəfində duracaq və habelə başqa müqərrəb mələklər də, Həzrəti Mehдинin (ə.c.) ətrafında olacaqlar».

2. İmam Sadiq (ə) buyurmuşdur: «Bütün işlərin cilovı Həzrəti Mehдинin (ə.c.) əlinə keçdikdən sonra, Allah-təala yerin bütün çökəkliklərini onun üçün hündür, bütün hündürlüyünü isə alçaldacaq».

Həzrəti Mehдинin (ə.c.) qüdrətli və bacarıqlı olması haqqında qeyd olunan rəvayətə diqqət yetirin:

Rəyyan ibni Səlt imam Rzaya (ə) ərz etdi: « Əmr sahibi sənənmisən?». Həzrət onun cavabında buyurdu: «Əmr sahibi mənəm. Lakin zülmə dolmuş yer üzünü ədalətlə dolduran o əmr sahibi deyiləm. Gördüyün bu zəif bədənəmlə necə o əmr sahibi ola bilərəm? Həzrəti Mehdi (ə.c.) elə bir şəxsdir ki, qoca yaşında qüvvətli bir cavan simasında qiyam edəcək. Həzrəti Mehdi (ə.c.) o qədər güclüdür ki, əgər yer üzündə ən böyük ağaca belə əl atsa, onu kökündən qoparar. Dağların arasında nə'rə çəksə, böyük daşlar dağlardan qopub tökülər. Musanın (ə) əsası, Süleyman (ə) üzüyü onun əlindədir. O, mənim dördüncü övladımdır. Allah onu xalqın gözündən uzaqlaşdıracaq. Sonra onu aşkar edib, zülmə dolmuş yer üzünü onun vasitəsi ilə ədalətlə dolduracaq».

Cavan insan qüvvələri barəsində Həzrəti Əli (ə) buyurmuşdur: «Həzrəti Mehдинin (ə.c.) dostları

cavandırlar. Onların arasında qocası yoxdur, mægər gözdəki sürmə, yeməkdəki duz kimi».

Geniş imkanat barəsində bunu qeyd etmək lazımdır ki, müsəlmanların iqtisadi, siyasi, coğrafi imkanatı onun əlində olacaq.

Sözün qıyası, həzrəti Mehdinin (ə.c.) vilayəti və hökuməti bütün imkanları ilə qeybdən olunan köməklər sayəsində, oxşarsız inkişaflarla geniş formada qurulacaq.

Ey ulu Tanrı! On dörd mə'suma xatir bunu qəbul et və bizi onların xalis davamçılarından qərar ver. İlahi! Onların şəfaətini bizə şamil et.

Mündəricat

Ön söz.....	3
həzrət Mehdi (ə.c.) Məhəmməd (s) ailəsinin qiyamçısı....	3
HAL-hAZIRKI KİTAB.....	4
ON DÖRDÜNCÜ MƏ'SUM, ON İKİNCİ İMAM HƏZRƏTİ MEHDİNİN (Ə.C.) TƏRCÜMEYİHALI.....	6
Birinci bölmə	8
həzrəti Mehдинin (ə.c.) doğulduğu gündən Qeybət- kübraya qədər	8
həzrəti Mehдинin (ə.c.) ata-anası.....	8
İmam Zamanın (ə.c.) anası həzrəti Nərgiz.....	9
Nərgiz, İsanın (ə) vəsisi olan Şəm'unun nəvəsi.....	10
həzrəti Nərgizin elçiliyi və nigah məclisi	10
Nərgizin təəccüblü yuxusu	12
İslam dinini yuxu aləmində qəbul etmək	14
Müsəlmanlarla rumluların müharibəsi	16
həzrəti Mehдинin (ə.c.) səadətli doğum gününün əhvalatı	19
Əqiqə və it'am.....	23
İmam həsən Əsgərinin (ə) dövründə həzrəti Mehдинin (ə.c.) görüşləri.....	25
Əhməd ibni İshaqın görüşü	25
Xüsusi şiələrdən qırx nəfərin görüşü.....	28

Nəsimin görüşü və həzrəti Mehдинin (ə.c.) ona olan sözü	29
Yəqub ibni Mənqusun görüşü	29
Qeybəti-süğra əhvalatı və imamın dörd xüsusi köməkçisi	30
Qeybəti-süğra dövrünün sona çatmasının e'lanı və Qeybəti-kübranın başlanması	32
Zirzəmi əhvalatı.....	33
Imam Zamanın (ə.c.) müqəddəs nahiyəsi ilə əlaqə.....	36
Əlində səbət olan uşaq.....	36
Həsən ibni Nəzrin Imam Zamanla (ə.c.) görüşü.....	37
Həzrəti Mehдинin (ə.c.) ibni Məhziyara məktubu.....	39
Nümayəndələrin qorunmasına xatir imam malının qəbul olunmaması fərmanı	41
Imam malının qəbul olunmamasının sirri.....	42
Imam Zamanın (ə.c.) xəstə haqqında dua və məlhəminin qəbulu	42
Qeybəti-kübra və vilayəti fəqih.....	43
Bir suala cavab	45
Həzrəti Mehдинin (ə.c.) ad və xüsusiyyətlərindən bir neçəsi.....	46
İkinci bölmə.....	50
İntizar, həzrəti Mehдинin (ə.c.) səhabələrinin xüsusiyyətləri və suallara cavab.	50
Həzrəti Mehдинin (ə.c.) intizarı haqqında axtarış	50
İntizarın dəyəri və mükafatı	50
İntizarın mə'nası və onun şəraitı	51

həzrəti Mehдинin (ə.c.) zühuruna imkan yaradan on amil	54
həzrəti Mehдинin (ə.c.) dostlarının xüsusiyyətləri.....	56
həzrəti Mehдинin (ə.c.) üç yüz on üç nəfər əshabları haqqında bəhs	59
həzrəti Mehдинin (ə.c.) ümumdünya inqilabında qadınların rolu	64
Qəhramanların həyata qayıtması və həzrəti Mehдинin (ə.c.) dostlarına qoşulması	66
Əsrin imamı ilə əlaqədar on beş suala cavab.....	67
Nəfsi Zəkiyyənin şəhadəti.....	82
Xülasə şəkində «Xəzra» adasının macərası	85
İmam Zamanın (ə.c.) göstərişi ilə xaricdən gələn qadının xilas olması.....	88
Üçüncü bölmə	90
İmam Zamanın (ə.c.) rəftar və kəlamlarından nümunələr, hökumətinin xüsusiyyətləri.....	90
həzrəti Mehдинin (ə.c.) hökumətinin xüsusiyyətləri və onun rəftarından bir neçə nümunə.....	91
Tövhid (təkallahlıq) və xalis İslam dini.....	91
Ədalət, əmin-amanlıq, bolluq	92
Elmi, texniki və fikri inkişaf.....	93
həzrəti Mehдинin (ə.c.) dövründə tərbiyəvi inkişaf.....	94
Əkinçilik və iqtisadi inkişaf.....	94
Asfalt tikmə, məzhəb mərkəzi və şəhərləri genişləndirmə	95
həzrəti Mehdi (ə.c.) hökumətinin böyük iqtidarı	96